

GARANȚIA PENTRU SUSTENABILITATE

Document privind cazurile de utilizare

Versiunea 1.3

Publicat la 8 iulie 2024

Disclaimer

This translated version of the Use Case Document is provided for informational purposes only. No representation or warranty, express or implied, is or will be made and no liability or responsibility is or will be accepted by the European Investment Fund (EIF) or by the European Investment Bank Group (EIB Group) in respect of the accuracy or completeness of this translated version and any such liability is expressly disclaimed.

The official and contractually binding version of the Use Case Document shall be the English version.

In the event of any discrepancy or inconsistency between the translated and the English version of the Use Case Document, the English version shall prevail.

Documentul privind cazurile de utilizare face parte din cererea lansată de FEI pentru selectarea intermediarilor financiari în cadrul produsului de garantare a portofoliului pentru sustenabilitate, astfel cum se descrie în anexa IV(b).

Toți termenii și toate expresiile scrise cu majuscule au sensul care le este atribuit în cererea de propuneri sau, după caz, în definițiile din anexele relevante.

Principalul scop al garanției pentru sustenabilitate este de a *sprijini tranziția verde a IMM-urilor, a întreprinderilor mici cu capitalizare medie și a persoanelor fizice*. În consecință, criteriile de eligibilitate au fost concepute în spiritul taxonomiei UE pentru finanțare durabilă și adaptate la nevoile specifice ale beneficiarilor finali vizați. Aceste cerințe sunt însă complexe și, în multe cazuri, detaliate din punct de vedere tehnic.

Prezentul document („documentul privind cazurile de utilizare”) a fost convenit între Comisia Europeană („CE”) și FEI și cuprinde condiții relevante, praguri, niveluri minime de reducere, valori de referință, certificate și liste predefinite de operațiuni. Criteriile de eligibilitate a produsului, astfel cum sunt descrise în termenele și condițiile din anexa IV(b), intitulată „Produsul de garantare a portofoliului pentru sustenabilitate”, sunt considerate îndeplinite atunci când beneficiarul final și/sau tranzacția cu beneficiarul final respectă dispozițiile relevante din documentul privind cazurile de utilizare.

Pentru a sprijini punerea în aplicare a garanției pentru sustenabilitate și aplicarea documentului privind cazurile de utilizare, FEI și serviciile de consiliere ale BEI au lansat împreună, în octombrie 2022, „Instrumentul InvestEU al FEI pentru garantarea sustenabilității”, disponibil publicului la următoarea adresă: <https://sustainabilityguarantee.eif.org/>.

În plus, FEI poate publica pe site-ul său un document cu întrebări frecvente („FAQ”), pe baza întrebărilor primite de la intermediarii financiari.

În prezentul document:

„Controlul utilizării fondurilor” înseamnă: documentația care atestă costul (costurile) anumitor cheltuieli relevante, de exemplu sub formă de facturi, contracte de achiziție, cotație de preț/ofertă tehnică, documente de punere în aplicare a proiectului etc. sau o combinație a acestora.

„Documentație tehnică sub formă de raport PDF” înseamnă un „raport PDF generat de Instrumentul InvestEU al FEI pentru garantarea sustenabilității” care confirmă eligibilitatea unei (unor) măsuri specifice în cadrul garanției InvestEU pentru sustenabilitate a FEI. Ar trebui precizat că, ori de câte ori este disponibilă, documentația tehnică sub formă de raport PDF generată de Instrumentul InvestEU al FEI pentru garantarea sustenabilității servește drept dovadă a conformității cu criteriul de eligibilitate aplicabil în fiecare caz.

„Altă documentație tehnică” înseamnă documentația, diferită de „documentația tehnică sub formă de raport PDF”, utilizată pentru a confirma eligibilitatea unei investiții cu anumite praguri, anumiți parametri, anumite niveluri minime de reducere, anumite certificări etc., astfel cum se detaliază în cadrul criteriilor de eligibilitate relevante.

„Documentație tehnică” înseamnă „documentația tehnică sub formă de raport PDF” sau „altă documentație tehnică”, după caz.

„Certificator profesional extern” înseamnă orice entitate, indiferent de forma sa juridică, care:

- i. este independentă de beneficiarul final,

- ii. este calificată să efectueze evaluările de eligibilitate necesare (verificări ale pragurilor, calcule tehnice etc.), inclusiv prin deținerea tuturor calificărilor profesionale impuse de legislația locală, și
- iii. desfășoară cu regularitate astfel de activități cu titlu profesional.

Anexa la RD privind taxonomia/Anexa la RD privind clima înseamnă anexa I la Regulamentul delegat C(2021) 2800 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului.

Cuprins

Criteriile de eligibilitate ale garanției pentru sustenabilitate	4
1 Criterii privind întreprinderile durabile	4
1.1 Premiu și/sau sprijin public primit anterior	4
1.2 Drept de proprietate intelectuală în domeniul climei/energiei curate	5
1.3 Afaceri cu etichetă ecologică	6
1.4 Afacere/Lanț de aprovizionare sustenabil(ă)/verde	7
1.5 Modelul de afaceri sustenabil/verde și impactul acestuia	8
1.6 Întreprindere certificată ecologic	9
2 Investiții pentru atenuarea schimbărilor climatice	10
2.1 Energie din surse regenerabile (ESR)	10
2.2 Clădiri verzi și eficiente energetic certificate – comerciale	15
2.3 Clădiri verzi și eficiente energetic – rezidențiale	20
2.4 Eficiență energetică industrială	22
2.5 Mobilitate cu emisii zero și cu emisii scăzute	26
2.6 TIC verde pentru atenuarea schimbărilor climatice	33
3 Investiții pentru adaptarea la schimbările climatice	36
3.1 Reziliență la schimbările climatice	36
4 Investiții legate de tranziția către economia circulară, prevenirea generării deșeurilor și reciclare	39
4.1 Utilizare sustenabilă a materialelor	39
4.2 Reducerea, colectarea și recuperarea deșeurilor	41
4.3 Modele de tip „produs ca serviciu”, de reutilizare și de partajare care facilitează strategii de economie circulară	42
4.4 TIC verde care favorizează modele de afaceri ale economiei circulare	43
5 Investiții legate de impactul asupra mediului și de gestionarea durabilă a resurselor naturale	45
5.1 Rezerve de apă	45
5.2 Prevenirea și controlul poluării	48
6 Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor – soluții bazate pe natură	49
7 Activități agricole și forestiere	51
7.1 Păduri durabile și alte investiții în atenuarea schimbărilor climatice	51
7.2 Practici agricole sau de acvacultură durabile și ecologice	52
8 Criterii de accesibilitate	54
Apendicele I – Lista premiilor verzi și pentru tehnologii curate	55
Anexa I – Lista potențialelor practici agricole pe care le-ar putea sprijini eco-schemele	63

Criteriile de eligibilitate ale garanției pentru sustenabilitate

1| Criterii privind întreprinderile durabile

1.1| Premiu și/sau sprijin public primit anterior

Criteriul de eligibilitate nr. 1.1

Beneficiarul final a primit în ultimii 3 ani, din partea unei instituții, a unui organism sau a unei scheme de sprijin naționale/a UE, un premiu, un grant sau o finanțare „verde” sau pentru tehnologii curate dintr-o listă predefinită, iar scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a menține sau de a dezvolta activitatea beneficiarului final.

CINE este eligibil:

Beneficiarii finali vizați care:

- 1) au primit din partea unei instituții, a unui organism sau a unei scheme de sprijin naționale/a UE un premiu „verde” sau pentru tehnologii curate din lista prezentată în anexa I, care poate fi actualizată periodic, sau au primit granturi sau finanțare în baza Pactului verde al CEI SAU
- 2) au proiecte care s-au calificat pentru a beneficia de finanțare, dar nu au primit-o din cauza limitărilor bugetare (eticheta mărcii de excelență a Pactului verde al CEI¹).

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ documentele care atestă atribuirea premiului „verde” sau pentru tehnologii curate de către entitatea contractantă SAU
- ✓ documentele care confirmă grantul sau finanțarea primită în cadrul Pactului verde al CEI SAU
- ✓ documentele care confirmă primirea etichetei mărcii de excelență a Pactului verde european al CEI SAU
- ✓ site-ul oficial/public în care se menționează atribuirea, grantul, finanțarea sau eticheta cu numele beneficiarului final

ȘI

- ✓ declarația pe proprie răspundere a beneficiarului final în care acesta afirmă că scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a menține sau de a dezvolta activitatea.

¹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/seal-excellence_en.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

Înainte de semnarea împrumutului.

1.2| Drept de proprietate intelectuală în domeniul climei/energiei curate

Criteriul de eligibilitate nr. 1.2

Beneficiarul final a înregistrat în ultimii 3 ani cel puțin o tehnologie în domeniul energiei din surse regenerabile, al tehnologiilor curate sau al tehnologiilor legate de climă sau un alt drept tehnologic relevant legat de climă și de mediu, iar scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a permite, direct sau indirect, utilizarea acestui drept asupra tehnologiei.

CINE este eligibil:

Beneficiarii finali vizați care au înregistrat un drept de proprietate intelectuală în domeniul energiei din surse regenerabile, al tehnologiilor curate sau al climei sau al altor tehnologii relevante, de exemplu un brevet, un model de utilitate, un drept asupra unui desen sau model, un drept de autor asupra unui software pentru topografia semiconductorilor etc., iar scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a finanța orice activitate care conduce la exploatarea internă sau externă a dreptului asupra tehnologiei respective (de exemplu, având ca rezultat protejarea unor produse sau procese ale întreprinderii, activități de acordare de licențe sau de acordare reciprocă de licențe, inițierea de societăți beneficiare sau de asocieri în participație sau construirea de alianțe strategice cu alte organizații).

Simpla înregistrare a dreptului asupra unei tehnologii nu face ca tranzacția cu beneficiarul final să fie în mod automat eligibilă.

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ document care precizează dreptul de proprietate intelectuală asupra tehnologiilor curate/legate de climă, inclusiv printr-o declarație pe propria răspundere SAU
- ✓ verificarea de către intermediarul financiar a brevetului/dreptului înregistrat al beneficiarului final pe site-uri oficiale, în registre online de brevete și/sau în buletine²

ȘI

- ✓ declarația pe proprie răspundere a beneficiarului final în care acesta afirmă că tranzacția cu beneficiarul final urmează să faciliteze, direct sau indirect, utilizarea acestui drept asupra tehnologiei.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

² cum ar fi <https://www.epo.org/searching-for-patents/technical/espacenet.html>.

Înainte de semnarea împrumutului.

1.3| Afaceri cu etichetă ecologică

Criteriul de eligibilitate nr. 1.3

Beneficiarul final a înregistrat o etichetă ecologică emisă de un sistem de etichetare de mediu național, internațional sau al UE dintr-o listă predefinită, iar scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a menține sau de a dezvolta activitatea beneficiarului final.

CINE este eligibil:

Beneficiarii finali vizați care:

- ✓ au înregistrat un sistem EMAS (sistemul UE de management de mediu și audit) SAU
- ✓ au înregistrat o etichetă ecologică a UE SAU
- ✓ sunt operatori certificați pentru producția ecologică

ȘI

- ✓ scopul tranzacției cu beneficiarul final este de a menține sau de a dezvolta activitatea conexă a beneficiarului final.

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ în cazul EMAS sau al etichetei ecologice a UE, documentul care atestă înregistrarea valabilă la momentul evaluării, inclusiv prin intermediul unei declarații pe proprie răspundere SAU
- ✓ în cazul operatorilor pentru producția ecologică, certificatul publicat în sistemul TRACES de certificate pentru operatorii ecologici sau, dacă nu este disponibil în TRACES, în baza de date națională relevantă (până la sfârșitul anului 2024)

ȘI

- ✓ declarația pe proprie răspundere a beneficiarului final în care acesta afirmă că tranzacția cu beneficiarul final urmează să mențină sau să dezvolte activitatea beneficiarului final.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

Înainte de semnarea împrumutului.

1.4| Afacere/Lanț de aprovizionare sustenabil(ă)/verde

Criteriul de eligibilitate nr. 1.4

Activitatea principală a beneficiarului final se încadrează în una sau mai multe dintre activitățile „verzi” specificate, cu condiția ca veniturile beneficiarului final din activitățile ecologice respective să reprezinte cel puțin 90 % din cifra sa de afaceri.

CINE este eligibil:

Beneficiarii finali vizați care demonstrează că cel puțin 90 % din veniturile lor din cea mai recentă perioadă de 12 luni pentru care sunt disponibile informații financiare provin din una sau mai multe activități care se încadrează în următoarele:

- (A) energie din surse regenerabile conform criteriului nr. 2.1 din prezentul document;
- (B) eficiență energetică în conformitate cu criteriile nr. 2.2 și/sau 2.4 din prezentul document;
- (C) mobilitate cu emisii zero și cu emisii scăzute conform criteriului nr. 2.5 din prezentul document;
- (D) TIC verde conform criteriului nr. 2.6 din prezentul document;
- (E) economie circulară, prevenire a deșeurilor și reciclare conform oricărui subpunct al criteriilor nr. 4.1-4.4 din prezentul document;
- (F) resurse de apă și prevenirea poluării conform criteriilor nr. 5.1 și/sau 5.2 din prezentul document;
- (G) soluții bazate pe natură conform criteriului nr. 6.1 din prezentul document;
- (H) activități agricole și forestiere conform criteriilor 7.1 și/sau 7.2 din prezentul document;
- (I) servicii profesionale/tehnice care fac posibile oricare dintre literele (A)-(H) de mai sus.

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ verificarea de către intermediarul financiar, în conformitate cu procesul său de subscriere, pe baza celor mai recente informații contabile disponibile pentru o perioadă de 12 luni SAU
- ✓ confirmarea de către contabilul extern al beneficiarului final a procentajului reprezentat de venituri din activități „verzi” în cea mai recentă perioadă de 12 luni pentru care sunt disponibile informații financiare.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

Înainte de semnarea împrumutului.

1.5| Modelul de afaceri sustenabil/verde și impactul acestuia

Criteriul de eligibilitate nr. 1.5

Beneficiarul final a încorporat în modelul său de afaceri practici „verzi” cu un impact pozitiv asupra climei și mediului, care poate fi verificat din exterior.

CINE este eligibil:

Un beneficiar final vizat care a încorporat în modelul său de afaceri practici „verzi” care urmăresc tranziția către economia „verde/sustenabilă”, cum ar fi printre altele investiții, procese și tehnologii cu impact măsurat asupra climei/mediului, în limitele următoarelor termene și praguri:

1.5.1 În ultimii 5 ani, beneficiarul final a redus amprenta de carbon sau de mediu a întreprinderii, demonstrând:

- i. o scădere a emisiilor de GES pe unitatea de producție sau pe venitul total cu cel puțin 20 %

SAU

- ii. o scădere a consumului de energie (kWh) pe unitatea de producție sau pe venitul total cu cel puțin 20 %

SAU

- iii. o scădere a consumului de apă pe unitatea de producție sau pe venitul total cu cel puțin 20 %

SAU

- iv. o scădere a emisiilor în aer (PM10/PM2,5/NOx) pe unitatea de producție sau pe venitul total cu cel puțin 20 %

1.5.2 În ultimii 5 ani, beneficiarul final a înlocuit materiile prime principale cu cel puțin 20 % materiale sau substanțe secundare/reciclate, reziduuri de producție sau subproduse.

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

Pentru 1.5.1: certificarea tehnică, efectuată de un certificator profesional extern, a reducerii următoarelor în conformitate cu fiecare prag de eligibilitate:

- i. emisiile de GES;
- ii. consumul de energie (kWh);
- iii. consumul de apă;
- iv. emisiile atmosferice

pe unitatea de producție sau pe venitul total (inclusiv prin declarația de mediu EMAS, dar nu numai prin aceasta) SAU

Pentru 1.5.2: certificarea tehnică, efectuată de un certificator profesional extern, a înlocuirii materiilor prime conform pragului stabilit în criteriile de eligibilitate.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

Înainte de semnarea împrumutului.

1.6| Întreprindere certificată ecologic

Criteriul de eligibilitate nr. 1.6

Beneficiarul final este certificat conform unui standard de certificare de mediu dintr-o listă predefinită valabilă la momentul depunerii cererii pentru tranzacția cu beneficiarul final.

CINE este eligibil:

Beneficiarii finali vizați care dețin o certificare ISO 50001, ISO 50004 sau EMAS valabilă la momentul depunerii cererii pentru tranzacția cu beneficiarul final.

CUM se confirmă eligibilitatea:

- ✓ printr-un document care indică eliberarea certificatului de mediu corespunzător și care este valabil la momentul depunerii cererii pentru tranzacția cu beneficiarul final SAU
- ✓ prin site-ul certificatorului pe care este menționat certificatul de mediu emis pe numele beneficiarului final.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

Înainte de semnarea împrumutului.

2| Investiții pentru atenuarea schimbărilor climatice

2.1| Energie din surse regenerabile (ESR)

Criteriul de eligibilitate nr. 2.1

Investiții în proiecte ESR, în producția și/sau în transportul de ESR, în soluții de stocare a energiei electrice din surse regenerabile, în sisteme de încălzire și/sau răcire din surse regenerabile, în fabricarea de produse, componente și utilaje pentru ESR.

CE este eligibil:

Investiții în achiziționarea, stocarea, distribuția, transportul, instalarea de echipamente, sisteme, procese și/sau componente pentru ESR cu utilizarea unor surse regenerabile de energie, astfel cum se descrie mai jos.

Tipuri eligibile de energie din surse regenerabile:

2.1.1 Energie solară - Energie generată prin panouri solare fotovoltaice (PV) - Energie generată prin tehnologia concentrării radiației solare (CSP) - Sisteme termice solare pentru încălzire și răcire	Exemple de investiții eligibile: ✓ panouri solare și componentele lor; ✓ sisteme termice solare de încălzire (a spațiului și a apei) și componentele lor; ✓ sisteme termice solare de răcire și componentele lor; ✓ sisteme hibride care combină energia solară cu alte surse regenerabile de energie; ✓ toate componentele auxiliare (cu excepția investițiilor pentru producția lor), de exemplu: convertizoare de curent alternativ/continuu, transformatoare, invertoare, contoare electrice, baterii, cheltuieli de instalare și costuri de racordare la rețea.
2.1.2 Energie oceanică Energia generată de sistemele de conversie a energiei valurilor sau a mareelor	Exemple de investiții eligibile: ✓ turbine mareice sau maremotrice sau componentele lor; ✓ sisteme hibride care combină energia oceanelor cu alte surse regenerabile de energie; ✓ toate componentele auxiliare (cu excepția investițiilor pentru producția lor), de exemplu convertizoare de curent alternativ/continuu, transformatoare, invertoare, contoare electrice, baterii, cheltuieli de instalare și costuri de racordare la rețea.
2.1.3 Energie eoliană	Exemple de investiții eligibile:

Energia generată prin intermediul turbinelor eoliene sau al sistemelor de conversie a energiei eoliene	✓ turbine eoliene și componentele lor; ✓ sisteme hibride care combină energia eoliană cu alte surse regenerabile de energie; ✓ toate componentele auxiliare (cu excepția investițiilor pentru producția lor), de exemplu convertizoare de curent alternativ/curent continuu, transformatoare, invertoare, contoare electrice, baterii, cheltuieli de instalare și costuri de racordare la rețea.
2.1.4 Geotermală Energie electrică sau termică generată din surse geotermale	Exemple de investiții eligibile: ✓ pompe de căldură geotermale; ✓ instalații geotermale care funcționează cu emisii pe durata ciclului de viață mai mici de 100 CO₂e/kWh; ✓ sisteme hibride care combină energia geotermală cu alte surse regenerabile de energie; ✓ toate componentele auxiliare (cu excepția investițiilor pentru producția lor), de exemplu convertizoare de curent alternativ/continuu, transformatoare, invertoare, contoare electrice, baterii, cheltuieli de instalare și costuri de racordare la rețea.
2.1.8³ Bioenergie Energie electrică și/sau pentru încălzire/răcire pe bază de bioenergie	Investiții în instalații destinate: (i) generării de energie electrică, (ii) cogenerării de energie electrică și pentru încălzire/răcire sau (iii) producerii de energie pentru încălzire/răcire din bioenergie < 50 MW, cu condiția să se respecte criteriile care contribuie la atenuarea schimbărilor climatice, după cum urmează: 1. Biomasa agricolă utilizată în cadrul activității respectă criteriile stabilite la articolul 29 alineatele (2) – (5) din Directiva (UE) 2018/2001. Biomasa forestieră utilizată în cadrul activității respectă criteriile prevăzute la articolul 29 alineatele (6) și (7) din directiva menționată. 2. Reducerile emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din utilizarea biomasei sunt de cel puțin 80 % în raport cu metodologia de reducere a emisiilor de GES și cu omologul combustibil fosil relativ stabilite în anexa VI la Directiva (UE) 2018/2001.

³ Vă atragem atenția asupra faptului că numerotarea utilizată în prezentul document nu este secvențială, acest lucru fiind intenționat. Motivul este asigurarea coerenței cu rapoartele anterioare și/sau cu cerințele de raportare în curs.

	3. Punctele 1 și 2 nu se aplică instalațiilor de producere a energiei electrice, instalațiilor de cogenerare sau instalațiilor de producere a căldurii cu o putere termică instalată totală mai mică de 2 MW și care utilizează combustibili gazoși din biomasă. 4. În cazul în care instalațiile se bazează pe digestia anaerobă a materialului organic, producția digestatului îndeplinește criteriile tehnice de examinare privind contribuția substanțială prevăzute în secțiunea 5.6 din anexa 1 la RD privind taxonomia UE și, după caz, și criteriile tehnice de examinare 1 și 2 privind contribuția substanțială prevăzute în secțiunea 5.7 din anexa 1 la RD privind taxonomia UE.
2.1.5 Energie din surse regenerabile (ESR), soluții de instalare, transport și distribuție	Investiții în: ✓ transport, distribuție, racordare directă, echipamente sau extindere a unei conexiuni directe existente cu o instalație de producere a energiei electrice din surse regenerabile; ✓ echipamente și infrastructură al căror obiectiv principal este de a crește producția sau de a introduce producția de energie electrică din surse regenerabile sau de a crea un sistem hibrid cu energie din surse regenerabile; ✓ mini-rețele, rețele inteligente și componentele lor; ✓ echipamente pentru a spori capacitatea de control și de observare a sistemului de energie electrică și pentru a permite dezvoltarea și integrarea surselor de energie regenerabile, printre care: ○ senzori și instrumente de măsurare (inclusiv senzori meteorologici pentru prognozarea producției de energie din surse regenerabile); ○ senzori pentru detectarea scurgerilor de biometan și echipamentele necesare pentru reducerea acestora; ○ sisteme de comunicare și control (inclusiv software avansat și camere de control, automatizarea stațiilor electrice sau a alimentatoarelor și capacități de reglare a tensiunii pentru adaptarea la surse regenerabile de alimentare mai descentralizate); ○ echipamente pentru transmiterea de informații către utilizatori pentru ca aceștia să acționeze de la distanță asupra consumului;

	○ echipamente care permit schimbul de energie electrică din surse regenerabile între utilizatori; ○ interconexiuni între sistemele de transport, cu condiția ca unul dintre sisteme să fie eligibil.
2.1.6 Soluții de stocare a energiei din surse regenerabile (ESR)	✓ Echipamente de stocare a energiei termice; ✓ Capacități și echipamente de stocare a biometanului și a biogazului; ✓ Echipamente de stocare a energiei electrice/baterii pentru utilizarea resurselor regenerabile de energie.
2.1.7 Fabricarea de produse pentru ESR: componente-cheie și utilaje	Orice investiție legată de producția, instalarea/asamblarea, creșterea capacității de producție a ESR (numai acele tipuri de ESR detaliate în mod specific în criteriilor de eligibilitate 2.1.1-2.1.4 și 2.1.8), componente-cheie (inclusiv pentru energia solară) și utilaje. Investițiile legate de producția de componente auxiliare pentru energia din surse regenerabile nu sunt eligibile. Notă: acest criteriu nu se aplică beneficiarilor finali care sunt persoane fizice și/sau asociații de locuințe.

CUM se evaluează eligibilitatea tranzacției cu beneficiarul final:

Tip de energie	Cerință privind pragul	Verificarea eligibilității pentru beneficiarii finali care sunt IMM-uri și/sau întreprinderi mici cu capitalizare medie	Verificarea eligibilității pentru beneficiarii finali care sunt persoane fizice și/sau asociații de locuințe
2.1.1 SOLARĂ	Fără criterii specifice de eligibilitate sau praguri aplicabile	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. descrierea investiției ⁴ ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. descrierea investiției ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice
2.1.2 OCEANICĂ	Fără criterii specifice de eligibilitate sau	1. descrierea investiției ȘI	1. descrierea investiției ȘI

⁴ În prezenta secțiune 2.1, „descriere a investiției” înseamnă o explicație a măsurii de investiții, inclusiv a capacității suplimentare instalate (în MW) de generare a energiei din surse regenerabile și din alte surse sigure și durabile cu emisii scăzute sau zero.

	praguri aplicabile	2. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice	2. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice
2.1.3 EOLIANĂ	Fără criterii specifice de eligibilitate sau praguri aplicabile	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. descrierea investiției ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. descrierea investiției ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice
2.1.4 GEOTERMALĂ	Instalații care funcționează cu emisii pe durata ciclului de viață mai mici de 100 g CO ₂ e/kWh	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. documentația tehnică sub formă de date tehnice esențiale, în cazul instalațiilor ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. documentația tehnică sub formă de date tehnice esențiale, în cazul instalațiilor ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice
2.1.8 BIOENERGIE	Conform criteriilor	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. documentația tehnică sub formă de date tehnice esențiale ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice	1. documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU 2. documentația tehnică sub formă de date tehnice esențiale ȘI 3. controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice
✓ în cazul componentelor auxiliare, un document care să ateste costurile ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.			
2.1.5 SOLUȚII DE TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE (ESR): Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe: ✓ altă documentație tehnică, cu date tehnice esențiale ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.			
2.1.6 SOLUȚII DE STOCARE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE (ESR): Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe: ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU			

✓ descrierea investiției

ȘI

✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice

2.1.7 FABRICAREA DE PRODUSE PENTRU ESR: COMPONENTE-CHEIE ȘI UTILAJE:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

✓ altă documentație tehnică, cu date tehnice esențiale

ȘI

✓ Controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă la data semnării în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

2.2| Clădiri verzi și eficiente energetic certificate – comerciale

Criteriul de eligibilitate nr. 2.2

Investiții în construcția sau renovarea clădirilor comerciale⁵, având drept rezultat o performanță energetică minimă eligibilă sau atingerea pragurilor minime.

CE este eligibil:

2.2.1 Investiții în renovarea clădirilor/unităților imobiliare comerciale:

(A) renovarea clădirii respectă cerințele aplicabile pentru renovările majore, astfel cum sunt prevăzute în reglementările naționale și regionale în domeniul construcțiilor care pun în aplicare Directiva 2010/31/UE (DPEC) SAU

(B) economiile la nivelul necesarului de energie primară sunt de cel puțin 30 % din performanța de referință a clădirii înainte de renovare, fără a lua în considerare scăderea necesarului net de energie primară ca urmare a folosirii surselor regenerabile de energie.

⁵ În scopul implementării produsului „garanția pentru sustenabilitate”, prin „clădiri comerciale” se înțelege orice tip de clădire diferit de clădirile rezidențiale.

Investițiile eligibile din această categorie sunt cele care contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice și lucrările auxiliare (inclusiv pentru sănătate și siguranță).

2.2.2 Investiții în renovarea clădirilor comerciale dintr-o listă predefinită de măsuri standard de renovare a clădirilor sau de echipamente eligibile. Concret:

(A) instalarea de măsuri individuale:

- izolații;
- înlocuirea ferestrelor și a ușilor;
- echipamente de încălzire, ventilație și climatizare (HVAC); echipamentele de încălzire pe bază de combustibili fosili nu sunt eligibile;
- înlocuirea cazanelor sau a sobelor, cu excepția cazului în care se bazează pe combustibili fosili

care respectă cerințele minime stabilite în reglementările naționale aplicabile care transpun Directiva privind performanța energetică a clădirilor (DPEC), și de asemenea, în cazul produselor, respectă orice regulament de punere în aplicare aplicabil emis de Comisie în temeiul Directivei 2009/125/CE privind proiectarea ecologică⁶;

(B) în plus față de cele de mai sus, următoarele măsuri individuale sunt întotdeauna considerate eligibile, cu condiția să fie conforme cu cerințele minime stabilite pentru componentele și sistemele individuale în cadrul măsurilor naționale aplicabile de punere în aplicare a Directivei 2010/31/UE (DPEC).

B.1 MĂSURI DE IZOLARE

- i. izolații, de exemplu pentru pereți exteriori, acoperișuri, acoperișuri verzi și pereți verzi, mansarde, subsoluri, partere cu conductivitate termică scăzută, placaje exterioare și sisteme de acoperișuri cu valoarea U mai mică sau egală cu 0,3 W/(m²K). Ferestre eficiente din punct de vedere energetic [cu valoarea U mai mică sau egală cu 1 W/(m²K)]. Sunt incluse aici măsurile de asigurare a etanșeității la aer, măsurile de reducere a efectelor de punte termică ale adezivilor etc.;
- ii. în cazul înlocuirii ușilor exterioare cu uși noi eficiente din punct de vedere energetic, acestea trebuie să îndeplinească cerințele minime stabilite pentru uși în reglementările naționale aplicabile care transpun Directiva privind performanța energetică a clădirilor (DPEC);

B.2 MĂSURI DE ÎNCĂLZIRE/RĂCIRE

- i. produse de încălzire, ventilație și climatizare (HVAC) și produse sau pachete pentru apa caldă menajeră care fac obiectul unei cerințe privind eticheta energetică a UE și

⁶ A se vedea aici prezentarea generală a grupelor de produse reglementate: https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/energy-efficient-products_en.

se încadrează în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz sau în clase superioare, astfel cum se prevede într-un act delegat emis în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 sau al Directivei 2010/30/UE. Echipamentele de încălzire bazate pe combustibili fosili nu sunt eligibile;

- ii. termostate zonale, sisteme de termostate inteligente (hardware, sisteme de comunicații și aplicații software de programare) și echipamente cu senzori, de exemplu controlate în funcție de mișcare și de lumina diurnă;
- iii. produse pentru contorizarea energiei termice și comenzi termostactice pentru locuințele individuale conectate la sistemele de termoficare și pentru apartamentele individuale conectate la sistemele de încălzire centrală care deservește o clădire întreagă;
- iv. microinstalații de cogenerare (producere combinată de energie electrică și energie termică) de înaltă eficiență, alimentate cu energie din surse regenerabile (capacitate combinată de producere a energiei electrice și termice < 50 kW_{el});

B.3 MĂSURI DESTINATE CLĂDIRILOR

- i. sisteme eficiente din punct de vedere energetic de automatizare și control al clădirilor pentru clădirile comerciale, astfel cum sunt definite în conformitate cu Standardul EN 15232. De exemplu, sisteme de automatizare și control al clădirilor (BACS), sisteme de gestionare a clădirilor (BMS) și sisteme de gestionare a energiei (EMS), cum ar fi toate echipamentele hardware, contoarele sau subcontoarele, sistemele de comunicații și software-ul/programele necesare pentru supravegherea sistemelor tehnice ale clădirii și pentru monitorizarea și îmbunătățirea consumului de energie al clădirilor;
- ii. elemente de fațadă și de acoperiș cu funcție de umbrire sau de control al luminii solare, inclusiv cele care pot fi folosite ca suport pentru creșterea vegetației, sisteme pasive (de exemplu zonarea termică, sistemele solare pasive cu câștig de lumină și căldură pe timp de zi prin fațade de sticlă și strategiile de ventilație naturală) și orice alte măsuri care reduc necesarul de energie al clădirii și care nu se regăsesc altundeva;

B.4 ALTE MĂSURI

- i. surse de lumină care fac obiectul normelor UE privind etichetarea energetică⁷ și care sunt clasificate în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz sau în clase superioare și echipamentele asociate (cabluri, transformatoare, sisteme de control etc.).

⁷ Regulamentul delegat (UE) 2019/2015 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a surselor de lumină <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1575537561243&uri=CELEX:32019R2015>.

2.2.3 Investiții în construcții destinate clădirilor comerciale: clădiri cu o suprafață mai mică de 5 000 m² la finalizare, în cazul cărora necesarul de energie primară care definește performanța energetică a clădirii este cu cel puțin 10 % mai mic decât pragul stabilit pentru clădirea cu consum de energie aproape zero (*nearly zero-energy building* – NZEB).

2.2.A În plus, sunt eligibile următoarele tipuri de activități auxiliare legate de oricare dintre subcriteriile de eligibilitate ale criteriului de eligibilitate nr. 2.2:

- servicii de instalare și cheltuieli conexe;
- consultări tehnice [arhitecți, consultanți în domeniul energiei, simulare a consumului de energie, management de proiect, emiterea de certificate de performanță energetică (CPE), instruire specializată etc.];
- pentru IMM-uri, audituri energetice acreditate; pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie, audituri energetice acreditate, cu excepția auditurilor energetice obligatorii efectuate pentru a se conforma Directivei 2012/27/UE⁸;
- evaluări ale performanței clădirilor;
- servicii de management al energiei;
- contracte de performanță energetică;
- investițiile societăților de servicii energetice (SSE) în echipamente pentru executarea contractelor de economisire a energiei.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

(A) în cazul punctelor 2.2.1 și 2.2.3, altă documentație tehnică *ex ante*, de exemplu:

- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU
- ✓ certificat de performanță energetică SAU
- ✓ audit energetic SAU
- ✓ evaluare tehnică/aviz tehnic

Evaluarea tehnică/avizul tehnic trebuie efectuat(ă), în fiecare caz, de un certficator profesional extern

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

(B) în cazul criteriului 2.2.2:

- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU
- ✓ altă documentație tehnică incluzând parametrii tehnici (de exemplu valoarea U) ai măsurii individuale relevante, după caz SAU
- ✓ descrierea investiției

⁸ Trebuie precizat că IMM-urile sunt excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2012/27/UE.

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice

(C) în cazul activităților auxiliare (2.2.A):

- ✓ document(e) de atestare a serviciilor care urmează să fie prestate

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

2.3| Clădiri verzi și eficiente energetic – rezidențiale

Criteriul de eligibilitate nr. 2.3

Investiții în renovarea clădirilor rezidențiale, având drept rezultat o performanță energetică minimă eligibilă sau atingerea pragurilor minime.

CE este eligibil:

2.3.1 Investiții în măsuri de renovare a clădirilor/unităților imobiliare rezidențiale

(A) renovarea clădirilor respectă cerințele aplicabile pentru renovările majore, astfel cum sunt prevăzute în reglementările naționale și regionale aplicabile în domeniul construcțiilor care pun în aplicare Directiva 2010/31/UE (DPEC) SAU

(B) economiile la nivelul necesarului de energie primară sunt de cel puțin 30 % din performanța de referință înainte de renovare, fără a lua în considerare scăderea necesarului net de energie primară ca urmare a folosirii surselor regenerabile de energie.

Investițiile eligibile din această categorie sunt cele care contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice și lucrările auxiliare (inclusiv pentru sănătate și siguranță).

2.3.2 Investiții în renovarea clădirilor rezidențiale dintr-o listă predefinită de măsuri standard de renovare a clădirilor sau de echipamente eligibile: astfel cum se descrie la criteriul de eligibilitate nr. 2.2.2, cu excepția 2.2.2.B.3. punctul (i), care nu este aplicabil

2.3.A În plus, sunt eligibile următoarele tipuri de activități auxiliare legate de oricare dintre subcriteriile de eligibilitate ale criteriului de eligibilitate nr. 2.3:

- servicii de instalare și cheltuieli conexe;
- consultări tehnice [arhitecți, consultanți în domeniul energiei, simulare a consumului de energie, management de proiect, emiterea de certificate de performanță energetică (CPE), instruire specializată etc.];
- evaluări ale performanței clădirilor;
- servicii de management al energiei;
- contracte de performanță energetică;

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final de la punctul 2.3.1, altă documentație tehnică *ex ante*, de exemplu:

- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU

- ✓ certificat de performanță energetică SAU
- ✓ audit energetic SAU
- ✓ certificare tehnică

efectuată, în fiecare caz, de un certificator profesional extern

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final în temeiul criteriului 2.3.2:

- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU
- ✓ altă documentație tehnică incluzând parametri tehnici (de exemplu valoarea U) ai măsurii individuale relevante, după caz SAU
- ✓ descrierea investiției

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul activităților auxiliare (2.3.A):

- ✓ document de atestare a serviciilor care urmează să fie prestate

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

2.4| Eficiență energetică industrială

Criteriul de eligibilitate nr. 2.4

2.4.1 Investiții în măsuri standardizate de eficiență energetică dintr-o listă predefinită

2.4.2 Investiții în tehnologii, echipamente sau utilaje care reduc semnificativ consumul de energie/emisiile de GES (inclusiv înlocuiri)

CE este eligibil:

2.4.1 Investiții în măsuri standardizate de eficiență energetică dintr-o listă predefinită

(A) Investiții în achiziționarea/instalarea oricăruia dintre elementele din lista de măsuri predefinite standardizate în materie de eficiență energetică/echipamente eligibile descrise la criteriul de eligibilitate nr. 2.2.2

(B) Investiții legate de fabricarea următoarelor:

- aparatură electrocasnică (de exemplu mașini de spălat rufe, mașini de spălat vase) și aparate de încălzire a spațiului sau a apei clasificate în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz sau în clase superioare, astfel cum se prevede într-un act delegat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 sau al Directivei 2010/30/UE;
- ferestre eficiente din punct de vedere energetic (cu valoarea U mai mică sau egală cu 1,0 W/m²K);
- uși cu valoarea U mai mică sau egală cu 1,2 W/m²K;
- sisteme de pereți exteriori cu valoarea U mai mică sau egală cu 0,5 W/m²K;
- produse izolante cu valoarea lambda mai mică sau egală cu 0,06 W/mK;
- surse de lumină care se încadrează în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1369 și cu actele delegate adoptate în temeiul regulamentului respectiv;
- sisteme de încălzire a spațiului și a apei calde menajere care se încadrează în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1369 și cu actele delegate adoptate în temeiul regulamentului respectiv;
- sisteme de răcire și de ventilație care se încadrează în cele mai înalte două clase de eficiență energetică aflate în uz, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1369 și cu actele delegate adoptate în temeiul regulamentului respectiv;
- echipamente de control al sistemelor de iluminat care detectează prezența și lumina diurnă;
- pompe de căldură care respectă criteriile tehnice de examinare [(a) agentul frigorific; prag: GWP nu depășește 675; (b) sunt îndeplinite cerințele de eficiență energetică prevăzute în regulamentele de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE];
- sisteme de automatizare și control pentru clădiri eficiente din punct de vedere energetic, destinate clădirilor rezidențiale și nerezidențiale;

- produse pentru contorizarea energiei termice și comenzi termostactice pentru locuințele individuale conectate la sistemele de termoficare, pentru apartamentele individuale conectate la sistemele de încălzire centrală care deservește o clădire întreagă și pentru sistemele de încălzire centrală;
- schimbătoare de căldură și stații electrice pentru termoficare conforme cu activitatea de distribuție centralizată a încălzirii/răcirii, cu excepția celor care utilizează gaze naturale;
- produse de monitorizare și reglare inteligentă a sistemului de încălzire și echipamente cu senzori.

(C) În plus, sunt eligibile următoarele tipuri de activități auxiliare legate de criteriul de eligibilitate nr. 2.4.1:

- servicii de instalare și cheltuieli conexe;
- consultări tehnice [arhitecți, consultanți în domeniul energiei, simulare a consumului de energie, management de proiect, emiterea de certificate de performanță energetică (CPE), instruire specializată etc.];
- pentru IMM-uri, audituri energetice acreditate; pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie, audituri energetice acreditate, cu excepția auditurilor energetice obligatorii efectuate pentru a se conforma Directivei 2012/27/UE⁹;
- evaluări ale performanței clădirilor;
- servicii de management al energiei;
- contracte de performanță energetică;
- investițiile societăților de servicii energetice (SSE) în echipamente pentru executarea contractelor de economisire a energiei.

2.4.2. Investiții în tehnologii, echipamente, aparate, sisteme sau procese care modifică instalațiile existente și reduc în mod semnificativ consumul de energie/emisiile de GES, inclusiv investițiile în înlocuirea tehnologiilor, a echipamentelor sau a mașinilor existente prin care se asigură scăderea consumului de energie (kWh) sau reducerea emisiilor de GES

În sensul criteriilor garanției pentru sustenabilitate, reducerea semnificativă înseamnă o reducere de cel puțin 30 % a emisiilor de GES sau a consumului de energie.

(A) În cazul eficienței energetice industriale, scăderea consumului de energie (kWh) cu cel puțin 30 % sau reducerea emisiilor de GES cu cel puțin 30 %.

Aceste investiții pot include instalarea, optimizarea sau modernizarea de:

- echipamente electrice;
- condensatoare pentru gazele de ardere, în special în instalațiile de bioenergie;
- motoare electrice cu VSD (variatoare de viteză);
- VSD-uri;
- utilaje, compresoare, macarale;

⁹ Trebuie precizat că IMM-urile sunt excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2012/27/UE.

- unități de stocare pentru instalațiile de bioenergie cu scopul de a preveni pierderea puterii calorifice a biomasei;
- echipamente de prelucrare;
- linii de producție.

În cazul în care investițiile ar determina o creștere a producției (de exemplu prin optimizarea liniei de producție), scăderea consumului de energie (kWh) cu cel puțin 30 % sau reducerea emisiilor de GES cu cel puțin 30 % poate fi calculată pe unitatea de producție.

(B) Exemple de investiții în cazul beneficiarilor finali care își desfășoară activitatea în agricultură:

- înlocuirea utilajelor agricole (de fermă/forestiere) autopropulsate sau cu tracțiune (vehicule grele și ușoare), dacă se poate demonstra o reducere substanțială (cu minimum 10 %) a emisiilor de GES. Până în 2025 nu se aplică nicio restricție cu privire la tipul de combustibil.
Notă: echipamentele/utilajele sunt eligibile numai dacă sunt achiziționate cele mai bune echipamente/utilaje noi din clasa lor. [În sensul acestui criteriu, cele mai bune din clasa lor înseamnă echipamente/utilaje care îndeplinesc standardul etapei V (UE)/nivelul final 4 (SUA) privind emisiile sau viitoarele standarde aplicabile care fac obiectul unor modificări ale reglementărilor];
- modernizarea rețelilor/sistemelor de irigații existente care implică economii de energie (minimum 30 %), inclusiv echipamentele cuplate la astfel de investiții;
- investiții în optimizarea sau modernizarea echipamentelor de prelucrare care asigură o reducere cu 30 % a emisiilor de GES sau a consumului de energie.

Notă: noile sisteme de irigații și/sau extinderea sistemelor de irigații existente sunt eligibile numai dacă beneficiarul final poate demonstra, printr-o documentație relevantă, respectarea normelor naționale/a autorizațiilor prealabile privind captarea apelor dulci de suprafață și subterane/starea bună a corpurilor de apă.

2.4.A Activități de CDI care sprijină eficiența energetică.

În toate cazurile, activitățile trebuie să vizeze promovarea unor emisii de GES substanțial mai scăzute în comparație cu practicile actuale, cu excepția cazului în care practica actuală are deja emisii scăzute de carbon, iar activitățile se concentrează pe dezvoltarea unor tehnologii, servicii sau soluții cu emisii la fel de scăzute sau mai scăzute care aduc noi avantaje, cum ar fi costuri mai mici sau o mai bună utilizare.

Activitățile care sprijină în mod direct explorarea, extracția, prelucrarea sau transportul combustibililor fosili sau generarea de energie electrică pe bază de combustibili fosili (cu excepția tehnologiilor de captare și stocare a dioxidului de carbon) nu pot fi luate în considerare.

În cazul instalațiilor demonstrative, entitatea care efectuează CDI trebuie să efectueze o evaluare a emisiilor de GES pe durata ciclului de viață, calculată utilizând Recomandarea 2013/179/UE a Comisiei sau, alternativ, ISO 14067:2018 sau ISO 14064-1:2018.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Aplicabilă pentru:	Tip de verificare
2.4.1	✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU ✓ altă documentație tehnică incluzând parametrii tehnici (de exemplu valoarea U) ai măsurii individuale relevante, după caz SAU ✓ în cazul activităților auxiliare, un document care atestă serviciile care urmează să fie prestate SAU ✓ descrierea investiției ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice. ✓
2.4.2	✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU ✓ altă documentație tehnică incluzând parametrii tehnici, după caz SAU ➤ certificare tehnică efectuată de un certificator profesional extern SAU ➤ planuri interne de eficientizare energetică certificate de un expert tehnic acreditat intern SAU extern sau certificate în baza unor sisteme de management al energiei (de exemplu ISO 50001) SAU ➤ reducere <i>ex ante</i> a consumului de energie (sau a emisiilor de GES sau a combustibilului), certificată de producători, furnizori sau instalatori SAU ➤ descrierea investiției ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice. ✓
2.4.A	✓ altă documentație tehnică în care se descrie scopul de a obține reducerea emisiilor de GES/scăderea costurilor/îmbunătățirea utilizabilității SAU ✓ descrierea investiției ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

2.5| Mobilitate cu emisii zero și cu emisii scăzute

Criteriul de eligibilitate nr. 2.5

Investiții în mijloace de transport cu emisii scăzute și/sau zero, în reînnoirea și reabilitarea mijloacelor de transport și a infrastructurii pentru vehicule și nave cu emisii zero și care folosesc energie curată.

CE este eligibil:

În cazul beneficiarilor finali care sunt persoane fizice

2.5.1 Vehicule

Vehicule complet electrice pentru pasageri și vehicule cu pile de combustie cu hidrogen, categorii de vehicule: M1, M2, M3.

M1: vehicule destinate transportului de persoane care au, în afara locului conducătorului, cel mult opt locuri pe scaune.

În cazul vehiculelor din categoria M1, costul vehiculului – exclusiv TVA – trebuie să fie de până la 60 000 EUR;

M2: vehicule destinate transportului de persoane care au, în afara locului conducătorului, mai mult de opt locuri pe scaune și o masă maximă care nu depășește 5 tone;

M3: vehicule destinate transportului de persoane care au, în afara locului conducătorului, mai mult de opt locuri pe scaune și o masă maximă care depășește 5 tone.

2.5.2 Dispozitive de mobilitate personală

Dispozitive de mobilitate personală a căror propulsie este dată de activitatea fizică a utilizatorului (de exemplu biciclete), de un motor cu emisii zero (de exemplu trotinete electrice) sau de o combinație de motor cu emisii zero și activitatea fizică (de exemplu

biciclete electrice); sunt eligibile numai dispozitivele care pot fi exploatate pe aceeași infrastructură publică cu bicicletele sau pietonii.

În cazul beneficiarilor finali vizați care sunt IMM-uri sau întreprinderi mici cu capitalizare medie

2.5.1 Vehicule

Vehicule pentru pasageri (categoria M), vehicule utilitare ușoare (N1, de exemplu furgioane)

(a) În cazul vehiculelor M1 și N1:

(a.1) Până la 31 decembrie 2025, vehicule cu o intensitate a emisiilor la țeava de evacuare de maximum 50 g CO₂/km (WLTP) sau vehicule cu emisii zero la țeava de evacuare (de exemplu electrice sau pe bază de hidrogen).

(a.2) Începând cu 1 ianuarie 2026, numai vehiculele cu emisii zero la țeava de evacuare (de exemplu electrice sau pe bază de hidrogen).

În cazul vehiculelor din categoria M1, costul vehiculului – exclusiv TVA – trebuie să fie de până la 60 000 EUR.

(b) Alte categorii: vehicule cu emisii zero la țeava de evacuare (de exemplu electrice sau pe bază de hidrogen).

2.5.2 Motociclete (L)

Pentru vehiculele din categoria L:

Vehicule cu emisii zero la țeava de evacuare (inclusiv cu hidrogen, pile de combustie, electrice).

2.5.3 Vehicule grele (N2 și N3)

Pentru vehiculele din categoriile N2 și N3:

1. vehicule grele: vehicule din categoria N2, astfel cum sunt definite în [Regulamentul (UE) 2019/1242 privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele], cu greutatea maximă încărcată < 7,5 tone:

i. vehicule grele cu emisii directe zero care emit mai puțin de 1 g CO₂/kWh sau mai puțin de 1 g CO₂/km.

2. vehicule grele: vehicule din categoriile N2 și N3, astfel cum sunt definite în [Regulamentul (UE) 2019/1242 privind emisiile de CO₂ pentru vehiculele grele], cu greutatea maximă încărcată > 7,5 tone:

- i. vehicule grele cu emisii directe zero care emit:
în cazul vehiculelor din categoria N2, mai puțin de 1 g CO₂/kWh sau 1 g CO₂/km
în cazul vehiculelor din categoria N3, mai puțin de 1 g CO₂/kWh;
- ii. vehicule grele cu emisii scăzute, cu emisii specifice directe de CO₂ mai mici de 50 %
din nivelul de referință al emisiilor de CO₂ ale tuturor vehiculelor din același subgrup,
conform tabelului de mai jos [coloana „50 % din valoarea CO₂ de referință [g/tkm]”].

Tabel privind vehiculele grele (camioane)

Descrierea grupului	Grup de vehicule	Subgrup de vehicule	50 % din valoarea CO ₂ de referință [g/tkm]
Camioane rigide* cu o configurație a osiilor de 4 x 2 și o masă maximă tehnic admisibilă a vehiculului încărcat > 16 tone	4	4-UD	153,61
		4-RD	98,58
		4-LH	52,98
Autotractoare** cu o configurație a osiilor de 4 x 2 și o masă maximă tehnic admisibilă a vehiculului încărcat > 16 tone	5	5-RD	42,00
		5-LH	28,30
Camioane rigide* cu o configurație a osiilor de 6 x 2	9	9-RD	55,49
		9-LH	32,58
Autotractoare** cu o configurație a osiilor de 6 x 2	10	10-RD	41,63
		10-LH	29,13

* „Camion rigid” înseamnă un camion care nu este proiectat sau construit pentru remorcarea unei semiremorci

** „Autotractor” înseamnă o unitate de tractare proiectată și construită în mod exclusiv sau în principal pentru a remorca semiremorci

2.5.4 Transport naval

1 Transport de călători pe căile navigabile interioare:

- i. zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare);
- ii. până la 31 decembrie 2025, nave hibride și nave cu dublă alimentare în cazul cărora, pentru funcționarea normală, cel puțin 50 % din energia pe care o utilizează provine din combustibili cu zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare) sau din energie electrică dintr-o sursă de alimentare externă (plug-in);

2 Transportul de marfă pe căile navigabile interioare:

- i. zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare);
- ii. alte nave de navigație interioară sunt eligibile dacă emisiile directe sunt mai mici de 28,30 g CO₂/tkm;

3 Transport maritim și costier de marfă:

- i. zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare);

- ii. până la 31 decembrie 2025, nave hibride și nave cu dublă alimentare în cazul cărora, pentru funcționarea normală pe mare și în porturi, cel puțin 25 % din energia pe care o utilizează provine din combustibili cu zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare) sau din energie electrică dintr-o sursă de alimentare externă (plug-in);
- iii. în cazul în care îndeplinirea criteriului privind zero emisii directe la țeava de evacuare nu este fezabilă din punct de vedere tehnologic și economic, până la 31 decembrie 2025 și numai în cazul în care se poate dovedi că navele sunt utilizate exclusiv pentru furnizarea de servicii costiere și maritime pe distanțe scurte concepute pentru a permite transferul modal către mare al mărfurilor transportate în prezent pe cale terestră, navele au emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare) mai mici de 28,30 g CO₂/tkm sau
- iv. până la 31 decembrie 2025, dacă navele au atins o valoare a indicelui nominal de eficiență energetică (EEDI) cu 10 % sub cerințele EEDI aplicabile la 1 aprilie 2022 dacă navele pot funcționa utilizând combustibili cu zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare) sau cu combustibili din surse regenerabile care îndeplinesc criteriile privind hidrogenul verde și privind biocombustibilii/biogazul, astfel cum sunt definite în taxonomia UE (combustibili care îndeplinesc criteriile tehnice de examinare specificate în secțiunile 3.10 și 4.13 din anexa la RD privind clima, și anume: 3.10 – fabricarea hidrogenului, 4.13 – fabricarea biogazului și a biocombustibililor destinați utilizării în transporturi, precum și a biolichidelor).

4 Transport maritim și costier de pasageri:

- i. zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare);
- ii. în cazul în care îndeplinirea criteriului de la litera (a) nu este fezabilă din punct de vedere tehnologic și economic, până la 31 decembrie 2025, nave hibride și nave cu dublă alimentare în cazul cărora, pentru funcționarea normală pe mare și în porturi, cel puțin 25 % din energia pe care o utilizează provine din combustibili cu zero emisii de CO₂ directe (la țeava de evacuare) sau din energie electrică dintr-o sursă de alimentare externă (plug-in);
- iii. în cazul în care îndeplinirea criteriului de zero emisii directe la țeava de evacuare nu este fezabilă din punct de vedere tehnologic și economic, până la 31 decembrie 2025, dacă navele au atins o valoare EEDI cu 10 % sub cerințele EEDI aplicabile la 1 aprilie 2022, dacă navele pot funcționa utilizând combustibili cu zero emisii directe (la țeava de evacuare) sau cu combustibili din surse regenerabile care îndeplinesc criteriile privind hidrogenul verde și privind biocombustibilii/biogazul, astfel cum sunt definite în taxonomia UE. (Combustibili care îndeplinesc criteriile tehnice de examinare specificate în secțiunile 3.10 și 4.13 din anexa la RD privind clima, și anume: 3.10 – fabricarea hidrogenului, 4.13 – fabricarea biogazului și a biocombustibililor destinați utilizării în transporturi, precum și a biolichidelor).

5 Reabilitarea navelor de transport de marfă și de pasageri pe căile navigabile interioare:

- i. până la 31 decembrie 2025, activitatea de reabilitare reduce consumul de combustibil al navei cu cel puțin 10 %, valoare exprimată în litri de combustibil pe tonă-kilometru, astfel cum se demonstrează fie cu ajutorul unui calcul comparativ pentru zonele de navigație reprezentative (incluzând profilurile de sarcină reprezentative) în

care nava urmează să funcționeze, fie cu ajutorul rezultatelor încercărilor sau simulărilor asupra unor modele.

6 Reabilitarea navelor de transport maritim și costier de marfă și de pasageri:

- i. până la 31 decembrie 2025, activitatea de reabilitare reduce consumul de combustibil al navei cu cel puțin 10 %, valoare exprimată în grame de combustibil pe tonă de deadweight pe milă marină, astfel cum s-a demonstrat prin dinamica computațională a fluidelor (CFD), prin încercări ale rezervorului sau prin calcule tehnice similare.

În orice caz, navele nu sunt construite, reabilitate și achiziționate cu intenția explicită de a transporta sau de a stoca în mod predominant combustibili fosili pe durata de viață a proiectului.

2.5.5 Transport feroviar

1. Infrastructura feroviară și subsistemele conexe (subsistemele de infrastructură, energie, control-comandă și semnalizare la bord, precum și de control-comandă și semnalizare terestre);
2. Terminale de marfă și de călători care leagă alte moduri de transport de transportul feroviar;
3. Material rulant feroviar cu emisii zero (electric sau pe bază de hidrogen), inclusiv hibride (cu propulsie hibridă) și vagoane de marfă și de călători care nu au tracțiune proprie.

În orice caz, nu se acordă sprijin infrastructurii și materialului rulant cu intenția explicită de a transporta sau de a stoca în mod predominant combustibili fosili pe durata de viață a proiectului.

2.5.6 Aviație

1. Manipularea la sol și a încărcăturii, inclusiv:
 - i. vehicule și echipamente de manipulare la sol cu emisii zero de dioxid de carbon (de exemplu electrice sau pe bază de hidrogen), cum ar fi autoturisme, autobuze, remorhere-împingătoare, încărcătoare cu bandă, tractoare pentru bagaje, vehicule de degivrare, pluguri de zăpadă, scări de acces pentru pasageri, transpalete de aeroport, încărcătoare pentru puntea principală și inferioară, tractoare electrice, grupuri electrice de sol, cărucioare pentru alimente reci și altele;
 - ii. alimentare cu energie electrică la sol din sursă fixă și cu aer condiționat a aeronavelor staționare.
2. Aeronave mici cu emisii zero (de exemplu avioane electrice sau pe bază de hidrogen, elicoptere, drone pentru transport; având mai puțin de 20 de locuri – cu sau fără echipaj).

În domeniul combustibililor de aviație durabili: fabricarea biocombustibililor¹⁰ și a hidrogenului (inclusiv a combustibililor sintetici pe bază de hidrogen)¹¹, inclusiv echipamentele, infrastructurile și serviciile destinate producției biocombustibililor și hidrogenului respectiv¹², precum și fabricarea de echipamente pentru utilizarea hidrogenului¹³.

2.5.7. Dispozitive de mobilitate personală

Dispozitive de mobilitate personală a căror propulsie este dată de activitatea fizică a utilizatorului (de exemplu biciclete), de un motor cu emisii zero (de exemplu trotinete electrice) sau de o combinație de motor cu emisii zero și activitatea fizică (de exemplu biciclete electrice); sunt eligibile numai dispozitivele care pot fi exploatate pe aceeași infrastructură publică cu bicicletele sau pietonii.

2.5.8 Infrastructură și componente esențiale pentru vehicule electrice

Infrastructură dedicată exploatării vehiculelor, aeronavelor, navelor sau dispozitivelor de mobilitate personală cu zero emisii de CO₂ la țeava de evacuare: puncte de încărcare cu energie electrică, modernizarea conexiunilor la rețeaua de energie electrică, stații de alimentare cu hidrogen sau sisteme rutiere electrice.

¹⁰ Sub rezerva respectării următoarelor caracteristici:

- Biocombustibilii sunt produși din materiile prime durabile enumerate în părțile A și B din anexa IX la Directiva (UE) 2018/2001 (se pot face excepții pentru dezvoltarea unor procese inovatoare și în scopuri demonstrative, de la caz la caz).
- Producția de biocombustibili pentru transport respectă obiectivele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 [alineatele (1) și (10)], și anume 65 %. Producția de energie electrică/încălzire/răcire din bioenergie, astfel cum se prezintă pe scurt la activitățile 14, 15 și 16 din secțiunea privind energia din prezentele orientări, respectă obiectivele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 [alineatele (1) și (10)] – și anume 80 %. Metodele de calcul ar trebui să ia în considerare dispozițiile RD privind taxonomia UE și dispozițiile RED II în ceea ce privește captarea CO₂, dacă și acolo unde este cazul.
- Materiile prime de biomasă, atunci când provin din interiorul UE, respectă criteriile de durabilitate prevăzute în Directiva (UE) 2018/2001 (în special la articolul 29) și în Regulamentul (UE) nr. 995/2010 privind lemnul.
- Materiile prime de biomasă, atunci când provin din afara UE, sunt alinate la principiile criteriilor de durabilitate din Directiva (UE) 2018/2001. Biomasă forestieră trebuie să fie cel puțin certificată sau aliniată (de exemplu printr-o foaie de parcurs) la standardele internaționale de certificare forestieră durabilă (de exemplu FSC/PEFC) și trebuie să fie aliniată la Regulamentul (UE) nr. 995/2010 privind lemnul.

¹¹ Sub rezerva respectării următoarelor criterii: cerința de reducere a emisiilor de GES pe durata ciclului de viață cu 73,4 % pentru hidrogen [rezultatul fiind o cantitate de emisii de GES mai mică de 3 tCO₂e/tH₂ pe durata ciclului de viață] și cu 70 % pentru combustibilii sintetici pe bază de hidrogen, în raport cu un omolog combustibil fosil de 94 g CO₂e/MJ, prin analogie cu abordarea stabilită la articolul 25 alineatul (2) din Directiva (UE) 2018/2001 și cu anexa V la aceasta.

¹² Echipamentele vizate sunt: 1) electrolizoarele pentru producția de hidrogen; 2) echipamentele de captare a carbonului.

¹³ Echipamentele vizate sunt pilele de combustie cu hidrogen.

Infrastructură și instalații dedicate transbordării mărfurilor între modurile de transport: infrastructură pentru terminale și suprastructuri pentru încărcarea, descărcarea și transbordarea mărfurilor.

Investiții în proiectarea, fabricarea, distribuția și întreținerea componentelor esențiale ale vehiculelor electrice, cum ar fi bateriile și motoarele electrice

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ altă documentație tehnică: manual/certificat de atestare a tipului de activ de transport și a emisiilor de CO₂ și verificare de către intermediarul financiar a pragului (pragurilor) relevant(e) SAU
- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF SAU
- ✓ exclusiv pentru reînnoirea și reabilitarea navelor, altă documentație tehnică: certificare tehnică efectuată de un certificator profesional extern

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

2.6| TIC verde pentru atenuarea schimbărilor climatice

Criteriul de eligibilitate nr. 2.6

Dezvoltarea sau adoptarea de tehnologii verzi ale informației și comunicațiilor (TIC) și de soluții, instrumente, echipamente și aplicații digitale care facilitează scăderea consumului de energie/a emisiilor poluante sau care contribuie la obiectivele de atenuare a schimbărilor climatice.

CE este eligibil:

(A) Înzverzirea sectorului TIC

A.1. Centre de date verzi

Prelucrare, găzduire de date și activități conexe care îndeplinesc următoarele condiții:

- i. activitatea a introdus toate practicile relevante enumerate ca „practici preconizate” în cea mai recentă versiune a Codului european de conduită privind eficiența energetică a centrelor de date¹⁴ sau în documentul CLC TR50600-99-1 al CEN-CENELEC, intitulat „Instalații și infrastructuri ale centrelor de date – Partea 99-1: Practici recomandate pentru managementul energiei”. Punerea în aplicare a practicilor respective este verificată de un certificat profesional extern și este auditată cel puțin o dată la trei ani;
- ii. în cazul în care o practică preconizată nu este considerată relevantă din cauza constrângerilor fizice, logistice, de planificare sau de altă natură, se oferă o explicație a motivului pentru care practica preconizată nu este aplicabilă sau practică. Cele mai bune practici alternative din Codul european de conduită privind eficiența energetică a centrelor de date sau din alte surse echivalente pot fi identificate ca înlocuitori direcți dacă duc la realizarea de economii de energie similare;
- iii. potențialul de încălzire globală (GWP) al agenților frigorifici utilizați în sistemul de răcire al centrului de date nu depășește 675.

(B) Soluții TIC legate de sustenabilitate:

B.1) Soluții TIC pentru rețele energetice decarbonizate, în cazul în care soluțiile respective sunt utilizate pentru realizarea sau facilitarea reducerii emisiilor de GES sau a consumului de energie cu cel puțin 30 %; de exemplu:

- 1) platforme de date și fluxuri de date eficiente din punct de vedere energetic;
- 2) supercalcul eficient din punct de vedere energetic, IA și algoritmi blockchain eficienți din punct de vedere energetic;

¹⁴ Orientările din 2021 privind cele mai bune practici pentru Codul de conduită al UE privind eficiența energetică a centrelor de date | E3P (europa.eu).

- 3) digitalizarea rețelelor decarbonizate;
- 4) soluții pentru energie cu ajutorul volumelor mari de date;
- 5) semiconductori;

B.2) Rețele inteligente și soluții TIC conexe:

Tehnologii inteligente (inclusiv IoT, IA) pentru:

- 1) automatizarea rețelelor inteligente;
- 2) distribuția flexibilă a energiei;
- 3) contoare inteligente;
- 4) suită software pentru rețele inteligente în timp real.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final de la punctul (A):

- ✓ altă documentație tehnică

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final de la punctul (B.1):

- ✓ altă documentație tehnică – certificare externă cu reduceri minime ale emisiilor de GES sau ale consumului de energie

ȘI

- controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final de la punctul (B.2):

- ✓ verificarea de către intermediarul financiar în conformitate cu procesul său de subscriere, pe baza proiectului/planului de afaceri al beneficiarului final

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat, încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- după caz, documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

3| Investiții pentru adaptarea la schimbările climatice

3.1| Reziliență la schimbările climatice

Criteriul de eligibilitate nr. 3.1

Investiții care determină o mai mare reziliență a întreprinderii sau a teritoriului la schimbările climatice și la evenimente legate de climă și/sau care reduc vulnerabilitățile climatice în agricultură.

CE este eligibil:

Investițiile trebuie să respecte standardele UE de protecție a mediului și să nu blocheze active care subminează obiectivele de mediu pe termen lung, iar soluțiile bazate pe natură trebuie să aibă prioritate.

Aceste investiții constau în:

(A) investiții pentru reducerea vulnerabilităților climatice în agricultură:

- i. culturi tolerante la secetă/inundații (conform strategiilor și/sau planurilor naționale/regionale/locale/municipale de adaptare la schimbările climatice)/noi soiuri de culturi;
- ii. depozitarea recoltelor;
- iii. măsuri din sfera agriculturii de precizie legate de adaptarea la schimbările climatice, inclusiv soluții digitale sau alte aplicații pentru monitorizarea și prognoza meteorologică și hidrologică;
- iv. tehnologii de irigare sub presiune care utilizează sisteme de aspersoare, de picurare sau alte sisteme de picurare de înaltă eficiență¹⁵;
- v. reglarea temperaturii pentru efectivele de animale;
- vi. utilizarea digestatului ca sursă locală de nutrienți și fertigare, în asociere cu producția de biogaz/biometan;
- vii. alte investiții cu o creștere semnificativă a rezilienței la schimbările climatice a activităților și practicilor agricole, inclusiv soluții digitale sau alte aplicații;

(B) investiții în tehnologii digitale dedicate creșterii rezilienței la schimbările climatice, de exemplu soluții digitale pentru monitorizare și prognoză meteorologică avansată, tehnologii de comunicare pentru diseminarea informațiilor legate de starea vremii și de climă și sisteme de alertă timpurie;

(C) investiții în cercetare și inovare care sporesc reziliența și adaptarea la schimbările climatice;

¹⁵ Noile sisteme de irigații și/sau extinderea sistemelor de irigații existente sunt eligibile numai dacă beneficiarul poate demonstra, printr-o documentație relevantă, respectarea normelor naționale/a autorizațiilor prealabile privind captarea apelor dulci de suprafață și subterane/starea bună a corpurilor de apă.

- (D) soluții bazate pe natură¹⁶ și măsuri de gestionare bazate pe ecosisteme, inclusiv pe infrastructura verde și albastră¹⁷, prevenirea și controlul inundațiilor (de exemplu prin construirea/modernizarea digurilor, extinderea și/sau modernizarea structurilor hidraulice pentru a spori capacitatea de evacuare, gestionarea apelor pluviale, activități de pregătire pentru dezastre, sisteme de alertă timpurie, refacerea ecosistemelor, gestionarea și reducerea riscurilor de dezastre naturale etc.) și al fenomenelor de eroziune;
- (E) măsuri specifice necesare pentru reducerea vulnerabilităților climatice, astfel cum au fost identificate în evaluarea riscului climatic și astfel cum au fost enunțate în strategiile și/sau planurile naționale/regionale/municipale de adaptare la schimbările climatice, inclusiv în ceea ce privește gospodărirea apelor și agricultura;
- (F) investiții care reduc efectul schimbărilor climatice în orașe, în special investiții legate de insulele termice urbane (de exemplu acoperișuri verzi și răcoroase, introducerea de materiale cu reflexie solară ridicată și emisii de radiație infraroșie pe fațade, acoperișuri și trotuare, dispozitive exterioare de umbrire, păduri urbane etc.);
- (G) investiții în protejarea spațiilor și a activelor de capital natural ale beneficiarului final împotriva efectelor fenomenelor meteorologice extreme, cum ar fi cele legate de temperatură (de exemplu răcire prin ventilație), de vânt și de apă (de exemplu pavaje permeabile, ecluze, clapete antiretur și acoperiri din cărămizi cu goluri);
- (H) orice alte investiții care facilitează adaptarea la schimbările climatice a altor întreprinderi sau entități (de exemplu fabricarea, achiziționarea, instalarea, proiectarea, promovarea sau facilitarea adoptării și a punerii în aplicare).

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ documentația tehnică sub formă de raport PDF (dacă este disponibilă) SAU
- ✓ descrierea investiției: pentru criteriul 3.1 litera (A) punctul (i) și criteriul 3.1 litera (E), inclusiv o trimitere la strategiile și/sau planurile naționale/regionale/locale/municipale de adaptare la schimbările climatice

¹⁶ Soluțiile bazate pe natură sunt definite ca „soluții inspirate și sprijinite de natură, care sunt eficiente din punctul de vedere al costurilor, oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și contribuie la consolidarea rezilienței. Aceste soluții aduc într-o mai mare măsură și în mod mai diversificat natura, precum și elementele și procesele naturale în orașe, în peisajele terestre și marine, prin intervenții sistematice adaptate la realitatea locală și eficiente din punctul de vedere al resurselor”. Așadar, soluțiile bazate pe natură sunt benefice pentru biodiversitate și sprijină furnizarea unei game de servicii ecosistemice.

¹⁷ În conformitate cu Strategia UE privind infrastructurile ecologice [COM(2013) 249 final], infrastructura verde (și albastră) este o rețea planificată strategic, alcătuită din zone naturale și seminaturale, precum și din alte elemente de mediu, care este concepută și gestionată pentru a oferi o gamă largă de servicii ecosistemice. Ea integrează spații verzi (sau albastre, în cazul ecosistemelor acvatice) și alte elemente fizice ale zonelor terestre (inclusiv de coastă) și ale celor marine. Pe uscat, infrastructura verde este prezentă atât în mediul rural, cât și în cel urban.

ȘI

- ✓ pentru criteriul 3.1 litera (A) punctul (iv), dovada autorizațiilor/conformității cu legislația națională de mediu, care poate consta, printre altele, în:
 - documentația proiectului de irigații, elaborată numai de „ingineri hidrotehnici” autorizați de autoritățile naționale SAU
 - un certificat emis de autoritățile naționale de reglementare în domeniul apei (care gestionează drepturile asupra corpurilor de apă) în ceea ce privește disponibilitatea apei pentru irigații SAU
 - o autorizație de utilizare a apei eliberată pentru funcționarea anuală a sistemului de irigații

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat, încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- după caz, dovada autorizațiilor/conformității cu legislația națională de mediu trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

4| Investiții legate de tranziția către economia circulară, prevenirea generării deșeurilor și reciclare

4.1| Utilizare sustenabilă a materialelor

Criteriul de eligibilitate nr. 4.1

- 1) investiții care contribuie la tranziția către economia circulară, facilitând reducerea utilizării materiilor prime primare și/sau o utilizare mai intensă a materiilor prime secundare în comparație cu practica existentă;
- 2) investiții în activități care sunt esențiale pentru economisirea netă de resurse prin activități de reutilizare, reparare, recondiționare, refabricare, reorientare sau reciclare.

CE este eligibil:

4.1.1 Investiții care contribuie la tranziția către economia circulară, facilitând reducerea utilizării materiilor prime primare și/sau o utilizare mai intensă a materiilor prime secundare în comparație cu practica existentă

Proiecte/investiții:

- i. care fac posibilă reducerea cu minimum 20 % a utilizării materiilor prime primare, inclusiv înlocuirea materialelor virgine cu materiale secundare/reciclate sau cu deșeurile ori produsele secundare provenite din alte procese industriale;
- ii. care fac posibilă o mai mare utilizare a materiilor prime secundare, a deșeurilor sau a produselor secundare provenite din alte procese industriale – cu minimum 20 % mai mult decât în practica actuală și, în orice caz, cel puțin 20 % din utilizarea totală;
- iii. investiții în fabricarea de produse cu o capacitate de reciclare superioară demonstrată – reciclabilitate de peste 80 % a produselor;
- iv. investiții în dezvoltarea și producția de biomateriale care sunt reciclabile sau compostabile în proporție de cel puțin 80 %.

4.1.2 Investiții în activități care sunt esențiale pentru economisirea netă de resurse prin activități de reutilizare, reparare, recondiționare, refabricare, reorientare sau reciclare

Proiecte/investiții precum:

- i. recondiționarea, reabilitarea și refabricarea de produse/bunuri mobile scoase din uz sau redundante;
- ii. întreprinderi având ca principal domeniu de activitate/investiții reutilizarea și repararea produselor de consum (de exemplu îmbrăcăminte, mobilier, biciclete, aparate de uz casnic).

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final care îndeplinesc criteriul de eligibilitate 4.1.1, evaluarea se bazează pe:

- ✓ alte documentații tehnice, cum ar fi: evaluare/certificare externă care demonstrează (i) reducerea materiilor prime primare; (ii) utilizarea mai intensă a materiilor prime secundare, a deșeurilor sau a subproduselor provenite din alte procese industriale, în conformitate cu pragurile relevante, după caz; (iii) posibilitatea de reciclare a produselor în proporție de peste 80 % sau (iv) posibilitate de reciclare sau de compostare a materialelor de origine biologică în proporție de cel puțin 80 %

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul tranzacțiilor cu beneficiarul final care îndeplinesc criteriul de eligibilitate 4.1.2, evaluarea se bazează pe:

- ✓ verificarea intermediarului financiar în conformitate cu procesul său de subscriere, potrivit căreia:
 1. activitatea desfășurată de beneficiarul final sau investiția care urmează să fie finanțată este clasificată în oricare dintre următoarele sectoare definite de NACE:
 - i. G47.79 comerț cu amănuntul al bunurilor second-hand vândute prin magazine;
 - ii. C33.1 repararea mașinilor, echipamentelor și produselor metalice industriale;
 - iii. S95.1 repararea calculatoarelor și a echipamentelor de comunicații;
 - iv. S95.2 repararea bunurilor personale și de uz casnic SAU
 2. sectorul în care se încadrează activitatea desfășurată de beneficiarul final sau investiția care urmează să fie finanțată sprijină economisirea netă de resurse prin reutilizare, recondiționare, refabricare, reorientare sau reciclare

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- după caz, documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

4.2| Reducerea, colectarea și recuperarea deșeurilor

Criteriul de eligibilitate nr. 4.2

Investiții în colectarea separată a deșeurilor, a produselor, pieselor și materialelor redundante și a reziduurilor pentru a permite reciclarea, reutilizarea, recuperarea și/sau valorificarea de înaltă calitate.

CE este eligibil:

Proiecte/investiții:

- (A) echipamentele și infrastructura de transport și de construcție necesare pentru a organiza preluarea și fluxul inversat al produselor și materialelor la instalații relevante în vederea reparării, a recondiționării, a refabricării, a reciclării sau a dezmembrării;
- (B) echipamente mobile (pubele, containere);
- (C) vehicule de colectare și transport a deșeurilor care permit colectarea și gestionarea de înaltă calitate a deșeurilor, respectând cel puțin standardul EURO V;
- (D) echipamente de colectare și gestionare a deșeurilor (inclusiv de colectare separată sau de sortare);
- (E) reutilizarea, repararea, recondiționarea, reorientarea și refabricarea produselor aflate la sfârșitul ciclului de viață sau redundante, a bunurilor mobile și a componentelor acestora care altfel ar fi aruncate.

Investițiile de eliminare enumerate în anexa I la Directiva 2008/98¹⁸ (de exemplu depozitarea deșeurilor, depozitarea permanentă, incinerarea) nu vor fi sprijinite.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ verificarea de către un intermediar financiar, în conformitate cu procesul său de subscriere, a faptului că activitatea desfășurată de beneficiarul final sau activitatea finanțată este clasificată în oricare dintre următoarele sectoare definite prin coduri NACE:
 - i. E38.1 colectarea deșeurilor, din care cel puțin 50 % sunt reciclate;
 - ii. E38.3.2 recuperarea materialelor sortate;

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02008L0098-20180705>.

iii. G46.77 vânzări angro de deșeuri și resturi

ȘI

- ✓ altă documentație tehnică: după caz, pentru orice cerință privind pragul, verificarea se va face printr-o evaluare tehnică/certificare efectuată de un certificat profesional extern

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul în care investiția vizează recuperarea deșeurilor sau în cazul în care o întreprindere își elimină propriile deșeuri nepericuloase la locul de producție, intermediarul financiar verifică dacă beneficiarul final deține o autorizație sau cel puțin este înregistrat la autoritățile naționale/regionale/locale relevante. (Notă: investițiile în deșeuri periculoase nu sunt permise!)

În cazul în care investiția vizează colectarea, transportul sau utilizarea deșeurilor provenite de la alți operatori pentru activitatea comercială a întreprinderii, intermediarul financiar verifică dacă beneficiarul final este înregistrat la autoritățile naționale/regionale/locale relevante.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- după caz, documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

4.3| Modele de tip „produs ca serviciu”, de reutilizare și de partajare care facilitează strategii de economie circulară

Criteriul de eligibilitate nr. 4.3

Modele de produs ca serviciu, de reutilizare și de partajare bazate, printre altele, pe sisteme de leasing, de plată în funcție de utilizare, de abonament sau de returnare a garanției care facilitează economia circulară.

CE este eligibil:

Aceste criterii de eligibilitate se referă la modele de afaceri cum ar fi sistemele de leasing, de plată în funcție de utilizare, de abonament sau de returnare a garanției în cazul cărora beneficiarii finali furnizează produsele sau serviciile care facilitează economia circulară. Acestea cuprind, printre altele: (A) închirierea de produse proiectate conform principiilor economiei circulare (de exemplu cu durabilitate sporită, modularitate, ușor de dezasamblat și de reparat); (B) dispoziții privind returnarea produsului/activului la sfârșitul primului ciclu de leasing, pentru a fi ulterior recondiționat/reparat în vederea unei eventuale reînchirieri pentru cicluri suplimentare de leasing, asigurând o stare de calitate „ca nou”; (C) investiții care înlocuiesc substanțe care prezintă motive de îngrijorare din materiale, produse și active sau care au ca rezultat o reducere substanțială a acestor substanțe.
CUM se efectuează evaluarea eligibilității:
Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe: ✓ verificarea de către intermediarul financiar în conformitate cu procesul său de subscriere, pe baza activității beneficiarului final ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.
CÂND ar trebui efectuată evaluarea:
• scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final; • documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

4.4| TIC verde care favorizează modele de afaceri ale economiei circulare

Criteriul de eligibilitate nr. 4.4

Dezvoltarea/implementarea de instrumente, aplicații și servicii care favorizează modele de afaceri ale economiei circulare.

CE este eligibil:

- (A) instrumente TIC pentru întreținere predictivă și reparații, cu scopul predominant de a prelungi durata de viață a produselor;

- (B) soluții digitale pentru trasabilitatea materialelor în vederea reciclării mai ușoare în viitor;
- (C) instrumente și aplicații digitale de facilitare a logisticii inverse (urmărire, preluarea produselor în vederea reutilizării, a reparării sau a reciclării), de îmbunătățire a eficienței resurselor circulare și de evitare a producerii de deșeuri (de exemplu deșeuri alimentare în restaurante, magazine);
- (D) piețe virtuale pentru materii prime secundare sau bunuri de ocazie/reparate/modernizate;
- (E) soluții digitale care permit crearea de noi sisteme de reciclare;
- (F) instrumente și aplicații digitale pentru sensibilizarea/educarea consumatorilor și a industriilor cu privire la aplicarea și beneficiile diferitelor strategii privind economia circulară;
- (G) servicii de consiliere pentru întreprinderi în vederea planificării strategice, a pregătirii și a realizării tranziției către economia circulară;
- (H) tranziția către servicii de telecomunicații mobile și fixe eficiente din punct de vedere energetic și al materialelor, prin adoptarea principiilor economiei circulare în echipamentele de telecomunicații și în echipamentele electronice de consum (îmbunătățirea durabilității, a reutilizării, a actualizării, a posibilității de reparare, a recondiționării și a reciclării).

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ verificarea de către intermediarul financiar în conformitate cu procesul său de subscriere, pe baza proiectului/planului de afaceri al beneficiarului final
- ȘI
- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

5| Investiții legate de impactul asupra mediului și de gestionarea durabilă a resurselor naturale

5.1| Rezerve de apă

Criteriul de eligibilitate nr. 5.1

Investiții în gestionarea și eficiența resurselor de apă și în tehnologii conexe.

CE este eligibil:

Investiții în:

(A) modernizarea infrastructurilor, în cazul în care este concepută să amelioreze conservarea, eficiența și reutilizarea apei și reducerea deversărilor:

- i. sisteme de economisire a apei și componente ale acestora (inclusiv tehnologii) care vor duce la o scădere cu cel puțin 10 % a consumului de apă;
- ii. instalarea de mașini, echipamente și accesorii noi și moderne de economisire a apei (de exemplu mașini de irigare, pompe, filtre, conducte, accesorii, sisteme de comandă de la distanță, stații meteorologice, sonde pentru prelevarea de probe de sol, contoare de apă);
- iii. tehnologie de tratare a apei pentru reutilizarea apei;
- iv. aplicarea de măsuri care rezultă din conformitatea cu un sistem de certificare, de exemplu: standardul EWS, <http://www.ewp.eu/ews-standard>, Programul de certificare a sustenabilității <https://www.wqa.org/Sustainability>;
- v. utilizarea eficientă a apei în clădiri;
- vi. tehnologii de economisire a apei (apometre inteligente, tehnologii de control al presiunii);
- vii. măsurarea și monitorizarea debitului apei și a nivelului apei, precum și monitorizarea calității apei;
- viii. îmbunătățirea și digitalizarea rețelelor de monitorizare a apei;

(B) Reducerea volumului apelor de șiroire, creșterea măsurilor de percolare și de retenție:

- i. colectarea apei de șiroire pentru utilizare ulterioară;
- ii. măsuri de control al apelor de șiroire pentru îmbunătățirea infiltrării;
- iii. investiții pentru o mai bună infiltrare a apelor pluviale;
- iv. sisteme de drenare, combinarea drenajului cu retenția apei;
- v. îmbunătățirea gestionării bazinelor hidrografice;
- vi. stocarea (inclusiv prin izolație) și recoltarea apei (de exemplu proiectarea și construirea unui rezervor pentru retenția și stocarea precipitațiilor și a apelor continentale acumulate care cad într-o zonă);

vii. tranziția de la sisteme de canalizare combinate la colectarea separată a apelor pluviale;

(C) sprijin pentru o gestionare mai precisă a irigațiilor, care determină economii de apă și la eficiență:

- irigații care determină economii de apă de cel puțin 10 % la nivelul consumului;
- tehnologii de irigare de precizie (de exemplu irigare cu rată variabilă, microirigare, combinație cu îngrășăminte lichide);
- dezvoltarea și reconstrucția infrastructurii de irigații și a structurilor conexe;

Notă: Noile sisteme de irigații și/sau extinderea sistemelor de irigații existente sunt eligibile numai dacă beneficiarul poate demonstra, printr-o documentație relevantă, respectarea normelor naționale/a autorizațiilor prelabile privind captarea apelor dulci de suprafață și subterane/starea bună a corpurilor de apă.

(D) aplicații și soluții TIC dedicate:

- modelării și prognozării hidrologice;
- gospodăririi inteligente a apei, inclusiv prin tehnologii avansate de contorizare și monitorizare;
- creșterii economiilor de apă, a conservării și a eficienței apei sau îmbunătățirii calității apei.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Aplicabilă pentru:	Tip de verificare:
(A)	✓ descrierea investiției și, după caz, ✓ alte documentații tehnice, cum ar fi: ➤ pentru criteriul 5.1 litera (A) punctul (i), certificare externă/documentație tehnică de atestare a îmbunătățirii eficienței/consumului de apă SAU ➤ pentru criteriul 5.1 litera (A) punctul (iv), dovada conformității cu sistemul de certificare relevant SAU ➤ documentația tehnică de la furnizori, instalatori sau alte entități, după caz ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.
(B)	✓ descrierea investiției ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

(C)	✓ descrierea investiției ȘI ✓ dovada autorizațiilor/conformității cu legislația națională de mediu, care poate consta, printre altele, în: i. documentația proiectului de irigații, elaborată numai de „ingineri hidrotehnici” autorizați de autoritățile naționale SAU ii. un certificat emis de autoritățile naționale de reglementare în domeniul apei (care gestionează drepturile asupra corpurilor de apă) în ceea ce privește disponibilitatea apei pentru irigații SAU iii. o autorizație de utilizare a apei eliberată pentru funcționarea anuală a sistemului de irigații ȘI ✓ altă documentație tehnică: certificare externă <i>ex ante</i> pentru irigații care determină economii de apă de cel puțin 10 % la nivelul consumului ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.
(D)	✓ verificarea de către intermediarul financiar în conformitate cu procesul său de subscriere, pe baza planului de afaceri/de proiect al beneficiarului final ȘI ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.
CÂND ar trebui efectuată evaluarea:	
• scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final; • după caz, documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății; • după caz, dovada autorizațiilor/conformității cu legislația națională de mediu trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății; • documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății. Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.	

5.2| Prevenirea și controlul poluării

Criteriul de eligibilitate nr. 5.2

Investiții în reducerea, controlul și prevenirea emisiilor poluante în aer și în reducerea zgomotului.

CE este eligibil:

Investiții în tehnologii de producție mai curate sau în tehnologii de atenuare la final de ciclu, inclusiv în fabricarea de produse esențiale, componente esențiale și noi tehnologii care reduc emisiile de poluanți în aer, precum și investiții în reducerea zgomotului.

Acestea cuprind, printre altele:

- (A) investiții în echipamente care vor reduce substanțial poluarea atmosferică [particule de PM 2,5, de PM 10, de NH₃ (amoniac), de CH₄ (metan)], cum ar fi: cazane, scrubere, colectoare de praf multiclonice, depozitarea gunoierului de grajd;
- (B) soluții la final de ciclu pentru reducerea emisiilor de particule în aer, de exemplu filtre;
- (C) tehnici cu emisii scăzute pentru încorporarea în sol a gunoierului de grajd și a îngrășămintelor anorganice pe bază de azot, măsura cu cel mai mare potențial de reducere a emisiilor de NH₃;
- (D) investiții în reducerea zgomotului industrial, de exemplu: carcase antifonice (apărătoare pentru utilaje), sticlă acrilică, bariere antifonice;
- (E) în aviație, platforme de degivrare centralizate pentru a evita contaminarea apelor subterane.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ descrierea investiției
- ȘI
- ✓ altă documentație tehnică, după caz
- ȘI
- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- după caz, documentația tehnică trebuie să fie disponibilă înainte de efectuarea plății;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Pentru a evita orice îndoială, se poate utiliza același document justificativ atât pentru documentația tehnică, cât și pentru controlul utilizării fondurilor, în cazul în care documentul respectiv conține informațiile solicitate.

6| Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor – soluții bazate pe natură

Criteriul de eligibilitate nr. 6.1

Investiții în soluții bazate pe natură sau finanțarea întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoare care furnizează soluții bazate pe natură.

CE este eligibil:

(A) investiții în soluții bazate pe natură sau în beneficiari finali care își desfășoară activitatea în sectoare care furnizează soluții bazate pe natură;

(B) investiții sau întreprinderi care desfășoară activități sau prestează servicii în următoarele domenii:

- i. refacerea și gestionarea peisajelor/spațiilor verzi. Această acțiune constă în protejarea, refacerea și gestionarea eficace a zonelor de uscat sau marine cu valoare ecologică semnificativă, cum ar fi siturile Natura 2000, zonele protejate (de exemplu parcuri naționale, rezervații naturale, situri ecologice, parcuri cu valoare peisagistică, zone umede sau refacerea ierbii de mare), protejarea speciilor de interes pentru UE, habitatele polenizatorilor, zonele funcționale (de exemplu coridoarele ecologice) și zonele protejate în temeiul Directivelor-cadru privind mediul marin și privind apa;
- ii. clădiri verzi: acoperișuri verzi vii, fațade vii, pereți interiori/exteriori verzi vii;
- iii. biomateriale durabile pentru construcții (de exemplu structuri din lemn) sau pentru conservarea alimentelor (de exemplu învelișuri comestibile);
- iv. turism durabil și soluții bazate pe natură pentru sănătate și o stare de bine, soluții care îmbunătățesc performanța de mediu sau reduc impactul asupra mediului, de exemplu agroturism, ecoturism și turism în natură sau forestier, precum și proiecte care promovează conservarea patrimoniului natural și cultural și a peisajului;
- v. servicii de consiliere, de exemplu proiectare și planificare a înverzirii urbane, arhitectură peisagistică, gospodărirea apelor;
- vi. soluții TIC care urmăresc în mod explicit să contribuie la conservarea și protejarea biodiversității, a ecosistemelor și a serviciilor furnizate de acestea, cum ar fi:

- tehnologia de monitorizare și pe bază de senzori;
- analiza și prelucrarea datelor;
- evaluarea și luarea deciziilor, comunicarea și crearea de rețele;
- informațiile și educația în domeniul biodiversității.

CUM se confirmă eligibilitatea:

Evaluarea eligibilității tranzacției cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ descrierea investiției
- ȘI
- ✓ declarația pe proprie răspundere în care beneficiarul final afirmă că scopul tranzacției sau activitatea sa principală contribuie la protejarea, conservarea și/sau refacerea biodiversității și a ecosistemelor
- ȘI
- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul investițiilor care presupun refacerea unui sit poluat/contaminat, intermediarul financiar va solicita o declarație pe proprie răspundere din partea beneficiarului final conform căreia, din informațiile pe care le deține, investiția nu se referă la restaurarea unui sit care a fost afectat de poluare¹⁹/contaminare/daune aduse mediului²⁰ după data de 21 aprilie 2007 sau, dacă situl a fost afectat, o declarație pe proprie răspundere conform căreia beneficiarul final nu este același cu „operatorul” (persoană fizică sau juridică, persoană publică sau privată) care a desfășurat sau a controlat activitatea profesională care a generat contaminarea/poluarea/daunele aduse mediului.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

¹⁹ înseamnă introducerea directă sau indirectă, ca rezultat al activității umane, de substanțe, vibrații, căldură sau zgomot în aer, apă sau sol, care poate avea efect nociv asupra sănătății umane sau asupra calității mediului, care poate conduce la efecte dăunătoare asupra proprietății materiale sau poate altera sau afecta mediul ambiant și alte utilizări legitime ale mediului (sursă: Directiva 2010/75 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32010L0075&qid=1399014331474>).

²⁰ A se vedea articolul 2 din Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32004L0035&qid=1635414914261>.

7| Activități agricole și forestiere

7.1| Păduri durabile și alte investiții în atenuarea schimbărilor climatice

Criteriul de eligibilitate nr. 7.1

Investiții în împădurire, reîmpădurire, reabilitarea/refacerea pădurilor, inclusiv în echipamentele aferente, precum și în gestionarea durabilă a pădurilor.

CE este eligibil:

Investițiile cuprind:

- (A) investiții în reîmpădurire și/sau împădurire²¹, de exemplu în pepiniere, în mini-păduri urbane sau pe marginea drumurilor, în „infrastructură” verde cu scop de protecție împotriva eroziunii solului și/sau a prevenirii torentelor și în măsuri de atenuare, inclusiv cheltuielile aferente pregătirii siturilor forestiere în vederea plantării;
- (B) investiții în protecția și/sau refacerea/reabilitarea pădurilor²¹ și în aplicarea practicilor de gestionare durabilă a pădurilor, inclusiv a tăierii și întreținerii, a măsurilor de prevenire și combatere a incendiilor, a protecției împotriva dăunătorilor și/sau a faunei sălbatice etc.;
- (C) investiții în echipamente și tehnologii de sprijinire a gestionării durabile a pădurilor, precum și a eforturilor de reîmpădurire sau împădurire, de exemplu drone pentru detectarea timpurie a incendiilor sau pentru însămânțare (prin lansarea de capsule cu semințe).

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacțiilor cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ descrierea investiției, inclusiv documentația care atestă conformitatea cu definiția gestionării durabile a pădurilor stabilită în cadrul paneuropean al Forest Europe
- ȘI
- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;

²¹ Utilizarea habitatelor și a speciilor alogene trebuie exclusă, cu excepția cazului în care este justificată de condițiile ecosistemice și climatice.

- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

7.2| Practici agricole sau de acvacultură durabile și ecologice

Criteriul de eligibilitate nr. 7.2

Investiții în inițiative noi sau existente de (i) producție ecologică certificată și/sau (ii) agricultură durabilă, în cazul în care aceste investiții nu duc la conversia, fragmentarea sau intensificarea utilizării habitatelor naturale (în special a zonelor bogate în biodiversitate).

CE este eligibil:

Investiții în inițiative noi și existente de:

(I) producție ecologică certificată;

Operatorii aflați în conversie și certificați ecologic [inclusiv producătorii agricoli și de acvacultură, prelucrătorii, furnizorii de servicii de depozitare, abatoarele, comercianții cu amănuntul etc., astfel cum sunt definiți în Regulamentul (UE) 2018/848] SAU

(II) practici agricole durabile;

Investițiile vizează practicile agricole incluse în lista practicilor agricole pe care le-ar putea sprijini eco-schemele, astfel cum sunt enumerate în anexa I²², care cuprind (printre altele):

- practicile de gestionare a dăunătorilor – inclusiv zone tampon fără pesticide, culturi rezistente la dăunători, controlul mecanic al buruienilor etc.;
- practicile agroecologice cum ar fi rotația culturilor, aratul minim, însămânțarea pe reziduuri și practicile care includ culturi mixte/multiple;
- agricultura de precizie, inclusiv planul de gestionare a nutrienților, reducerea la minimum a eliberării nutrienților, pH optim pentru absorbția nutrienților, agricultura circulară, agricultura de precizie menită să reducă factorii de producție (de exemplu îngrășămintele, apa, produsele de protecție a plantelor), îmbunătățirea eficienței irigațiilor;
- culturi netradiționale cum ar fi, printre altele, culturi de alge, proteine din insecte utilizate pentru hrana peștilor și a animalelor etc.;
- practicile și tehnologiile de reducere a emisiilor în gestionarea efectivelor de animale și a gunoiului de grajd, cum ar fi aditivii furajeri, hrănirea precisă, acoperirea gunoiului de grajd depozitat, tratarea gunoiului de grajd și recuperarea nutrienților din gunoiul de grajd.

²² Versiunea online a „Listei potențialelor practici agricole pe care le-ar putea sprijini eco-schemele” nu mai este publicată. Începând cu 18 aprilie 2024, lista este furnizată în anexa I la prezentul document privind cazurile de utilizare.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacțiilor cu beneficiarul final se bazează pe:

În cazul (I) producției ecologice certificate:

- ✓ dovada certificării în agricultura ecologică (conversie sau menținere, după caz) a metodei de producție:
 - certificatul publicat în sistemul *TRACES* de certificate pentru operatorii ecologici sau, dacă nu este disponibil în *TRACES*, în baza de date națională relevantă (până la sfârșitul anului 2024)

ȘI

- ✓ asumarea de către beneficiarul final a angajamentului că investiția nu duce la conversia, fragmentarea sau intensificarea utilizării habitatelor naturale

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

În cazul (II) practicilor agricole durabile:

- ✓ planul de afaceri pentru aplicarea noilor măsuri, extinderea producției durabile care se încadrează în domeniul de aplicare al practicilor agricole enumerate în documentul Comisiei privind eco-schemele SAU
- ✓ dovada că beneficiarul final primește sprijin pentru activități agricole durabile din partea autorității naționale relevante [în conformitate cu articolul 70 din REGULAMENTUL (UE) 2021/2115, dacă este cazul]

ȘI

- ✓ asumarea de către beneficiarul final a angajamentului că investiția nu duce la conversia, fragmentarea sau intensificarea utilizării habitatelor naturale

ȘI

- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

Investițiile în activități existente de producție animalieră (inclusiv creșterea animalelor și acvacultura) sunt permise cu condiția ca investițiile respective să nu determine extinderea activităților legate de efectivele de animale.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat, încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

8| Criterii de accesibilitate

Criteriul de eligibilitate nr. 8.1

Investiții menite să sporească accesibilitatea serviciilor, a produselor și a infrastructurilor și să dezvolte tehnologii de asistență, precum și de accesibilizare a organizației și a spațiilor acesteia pentru clienții și angajații cu dizabilități și/sau cu deficiențe.

CE este eligibil:

Investițiile cuprind:

- (A) introducerea sau îmbunătățirea unor caracteristici de accesibilitate ale tehnologiilor și produselor principale, cum ar fi computerele, sistemele de operare, vehiculele, aparatele electrocasnice, telefoanele și/sau a serviciilor, inclusiv a serviciilor online sau a conținutului și infrastructurilor web;
- (B) investițiile IMM-urilor/întreprinderilor mici cu capitalizare medie care furnizează servicii de accesibilitate (inclusiv servicii de consultanță) destinate accesibilizării unor produse și servicii care au bariere care împiedică utilizarea sau consumul lor de către persoanele cu dizabilități și/sau cu deficiențe;
- (C) dezvoltarea și implementarea de tehnologii asistive, inclusiv cu ajutorul roboticii (de exemplu ascensoare pentru fotolii rulante, autoturisme adaptate, cadre, rampe, senzori și ghidare luminoasă, dispozitive tactile, sunete, limbajul semnelor etc.) sau al inteligenței artificiale sau al altor tehnologii noi;
- (D) îmbunătățirea accesibilității instalațiilor IMM-urilor/întreprinderilor mici cu capitalizare medie, de exemplu a clădirilor și a instrumentelor digitale, inclusiv a site-urilor web și a aplicațiilor mobile pentru angajați (adică adaptarea locurilor de muncă) și pentru clienții cu dizabilități și/sau cu deficiențe fizice sau mintale.

CUM se efectuează evaluarea eligibilității:

Evaluarea eligibilității tranzacțiilor cu beneficiarul final se bazează pe:

- ✓ descrierea investițiilor
- ȘI
- ✓ controlul utilizării fondurilor împreună cu convențiile juridice.

CÂND ar trebui efectuată evaluarea:

- scopul tranzacției cu beneficiarul final și al convențiilor juridice aferente se reflectă, la data semnării, în acordul privind tranzacția beneficiarului final semnat încheiat de intermediar cu beneficiarul final;
- documentele justificative privind controlul utilizării fondurilor trebuie prezentate înainte de efectuarea plății.

Apendicele I – Lista premiilor verzi și pentru tehnologii curate

1. ȚARA	2. DENUMIREA PREMIULUI	3. SITE-UL PREMIULUI	4. SUBCATEGORII ELIGIBILE	5. ORGANIZAȚIA CARE DECERNEAZĂ PREMIUL
Austria	Premiul de Stat al Austriei – Tehnologie curată Austria (5 premii)	<u><i>Tehnologie curată Austria</i></u>	Mediu, Climă și energie, Cercetare și inovare, Premiul special 2018 Utilizare eficientă a resurselor	Ministerul Federal al Politicilor Climatice, Mediului, Energiei, Mobilității, Inovării și Tehnologiei (BMK)
Belgia	Premiile belgiene pentru afaceri destinate mediului (BBAE) (4 premii)	<u><i>BBAE</i></u>	Gestionare, Produce și servicii, Procese, Afaceri și biodiversitate	Federația întreprinderilor belgiene
Belgia	Cel mai bun raport privind sustenabilitatea din Belgia (2 premii)	<u><i>Rapoarte privind sustenabilitatea</i></u>	„Raportul privind sustenabilitatea cu cel mai bun impact” în categoria sa, „Cel mai bun prim raport privind sustenabilitatea” în mai multe categorii	Institutul Auditorilor Statutari din Belgia (IBR-IRE)
Bulgaria	Premiul pentru afaceri responsabile	<u><i>Premiul pentru afaceri responsabile</i></u>	Investitor în mediu	Forumul liderilor de afaceri bulgari

	(1 premiu)			
Bulgaria	Întreprinderea inovatoare a anului – Premiul pentru ecoinovare (1 premiu)	<u>Întreprinderea inovatoare a anului</u>	Ecoinovare	Fondul pentru cercetare aplicată și comunicații (Fondul ARC)
Bulgaria	Premiul pentru investiții sustenabile – Investitorul anului (1 premiu)	<u>Premiul pentru investitorul anului</u>	Investiția verde a anului	Agenția pentru investiții din Bulgaria
Croația	Premiul croat al „Indicelui sustenabilității” (1 premiu)	<u>Premiul croat al „Indicelui sustenabilității”</u>	Mediu	HR PSOR – Consiliul de Afaceri pentru Dezvoltare Durabilă al Croației
Cipru	RSI CIPRU – Premiul pentru bune practici în materie de RSI și sustenabilitate [în limba greacă: Βραβεία Καλών Πρακτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιωσιμότητας RSI Cipru]	<u>RSI Cipru</u>	Sustenabilitate	Rețeaua Cipriotă pentru Responsabilitatea Socială a Întreprinderilor (RSI Cipru), în colaborare cu autoritatea publică

	(1 premiu)			
Cehia	Premiile cehe pentru ODD (3 premii)	<u>Premiile cehe pentru ODD</u>	Inovare, tehnologie și energie Economie circulară Schimbări climatice	Asociația pentru Responsabilitate Socială, în cooperare cu ministerul
Danemarca	Premiul danez pentru tehnologii ODD (4 premii)	<u>Premiul danez pentru tehnologii ODD</u>	Economie circulară, Orașe durabile, Alimentație și agrotehnologie, Energie	Durabilitate
Estonia, Letonia, Lituania	Premiul baltic pentru sustenabilitate (3 premii)	<u>Premiul baltic pentru sustenabilitate</u>	Impact, inovare și factor al schimbării (toate legate de sustenabilitate) Teme diferite în fiecare an (cea mai recentă: sistem alimentar durabil) Economie circulară, Biodiversitate și întreprinderi	Găzduit de Helve (privat) împreună cu diferiți parteneri
Finlanda, Norvegia, Danemarca, Islanda, Suedia	Premiul pentru mediu al Consiliului nordic (1 premiu)	<u>Premiul pentru mediu</u>		Consiliul nordic al miniștrilor și Consiliul nordic
Franța	Premiul pentru întreprinderi și mediu (2 premii)	<u>Premiul pentru întreprinderi și mediu</u>		Ministerul Tranziției Ecologice în colaborare cu BPI France, CPME și Actu Environnement.
Germania	Premiul german pentru proiectare ecologică (3 premii)	<u>Premiul german pentru proiectare ecologică</u>	Produs, Serviciu, Concept	Ministerul Federal al Mediului, Agenția Germană de Mediu, Centrul Internațional de Design din Berlin

Germania	Premiul german pentru sustenabilitate (3 premii)	<u><i>DNP</i></u>	Design, Întreprinderi, Premiul pentru economia viitoare	Grup de societăți private și alți parteneri
Germania	Deutscher Umweltpreis (Premiul german pentru mediu) (1 premiu)	<u><i>Premiul german pentru mediu</i></u>	Sustenabilitate	Fundația pentru Mediu din Germania (DBU)
Grecia	Premiul pentru sustenabilitate Bravo (1 premiu)	<u><i>Bravo</i></u>	Mediu	Fundația QualityNet
Grecia	Premiile pentru mediu (2 premii)	<u><i>Premiile pentru mediu</i></u>	Durabilitatea resurselor, activități sustenabile	Compania de comunicare Boussias, IEA, mediul academic
Islanda	Premiul pentru mediul de afaceri (1 premiu)	<u><i>Premiul pentru mediul de afaceri</i></u>	Întreprinderea de mediu a anului	Confederația întreprinderilor islandeze (SA) și asociațiile membrilor săi
Irlanda	Premiile pentru impactul afacerilor sustenabile (2 premii)	<u><i>Premiile pentru impactul afacerilor sustenabile</i></u>	- Întreprinderi mici și mijlocii; - Performanță energetică exemplară; - Energia în clădiri	Camerele de comerț ale Irlandei
Irlanda	Premiile verzi – Întreprinderi verzi și sustenabilitate (2 premii)	<u><i>Premiile verzi – Întreprinderi verzi și sustenabilitate</i></u>	Organizația verde de mărime medie a anului Organizația verde de mărime mică a anului	Sponsorizate de întreprinderi private și instituții publice

Irlanda	Premiile pentru energie durabilă (2 premii)	<u>Premiile pentru energie durabilă</u>	Energie din surse regenerabile Utilizare inovatoare a energiei din surse regenerabile	Autoritatea pentru Energie Durabilă din Irlanda
Irlanda	Premiul național SFA pentru întreprinderi mici (1 premiu)	<u>Premiul SFA pentru întreprinderi mici</u>	Sustenabilitate	Asociația Întreprinderilor Mici (<i>Small Firms Association</i> – SFA)
Irlanda	Premiul național pentru întreprinderi (1 premiu)	<u>Premiul național pentru întreprinderi</u>	Sustenabilitate	Birourile pentru întreprinderi locale (LEO) ale Ministerului Întreprinderilor, Comerțului și Ocupării Forței de Muncă – Guvernul Irlandei
Italia	Premio Sviluppo Sostenibile (2 premii)	<u>premiosvilupposostenibile</u>	Economie circulară Energie din surse regenerabile	Fondazione Sviluppo Sostenibile
Italia	Premio Impresa Ambiente (5 premii)	<u>Premio Impresa Ambiente IX edizione per imprese sostenibili</u>	O mai bună gestionare pentru dezvoltare durabilă Cel mai bun produs sau serviciu pentru dezvoltare durabilă Cel mai bun proces/cea mai bună tehnologie pentru dezvoltare durabilă O mai bună Internațional cooperare pentru dezvoltare durabilă Cea mai bună contribuție antreprenorială la biodiversitate	Camera de Comerț (Veneția), împreună cu UnionCamere și cu Ministerul Tranziției Ecologice

Italia	Premio all'Innovazione Amica dell'Ambiente (6 premii)	<u>Premio all'Innovazione Amica dell'Ambiente 2021 • Legambiente</u>	Agricultură, mobilitate durabilă, digital green, economie circulară, proiectare ecologică, tranziție energetică	Legambiente
Letonia	Concursul pentru clădiri verzi (2 premii)	<u>Concursul pentru clădiri verzi</u>	Durabilitatea clădirilor și eficiența energetică	Ministerul Economiei, Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale și revista „Būvinženieris”
Lituania	Premiul național pentru afaceri responsabile (1 premiu)	<u>Premiul național pentru afaceri responsabile</u>	Compania ecologică a anului	Ministerul Securității Sociale și Muncii
Luxemburg	Premiile pentru mediu acordate de FEDIL (3 premii)	<u>Premiile pentru mediu</u>	Tehnologii curate, Produse verzi, Management de mediu	FEDIL
Malta	Premiul pentru întreprinderi inteligente și durabile (1 premiu)	<u>Premiul pentru întreprinderi durabile</u>	Durabilitatea mediului	Ministerul Economiei
Țările de Jos	Premiul EZK pentru energie (2 premii)	<u>Premiul EZK pentru energie</u>	Economisirea energiei, generarea de energie durabilă și/sau utilizarea căldurii din surse regenerabile	Ministerul Afacerilor Economice și Climei (EZK)

Țările de Jos	Premiul olandez pentru clădiri verzi (3 premii)	<u>Premiul pentru clădiri verzi</u>	Cel mai sustenabil proiect Cea mai sustenabilă organizare Premiul pentru clădiri verzi Premiul publicului	Fundația Premii pentru clădiri verzi, în colaborare cu abcnova, consilierii W/E, FSC Nederland și Duurzaam Gebouwd
Țările de Jos	Premiul Koning Willem I (1 premiu)	<u>Premiul Koning Willem I</u>	Antreprenoriat durabil	Fundația Regele Willem I
Norvegia	Sistemul de tehnologii ecologice	<u>Granturi pentru tehnologii ecologice</u>	Dezvoltarea și demonstrarea unor produse sau procese inovatoare care soluționează o problemă de mediu	Innovation Norway – Guvernul Norvegiei
Danemarca, Finlanda, Norvegia și Suedia	Premiile pentru tehnologii sustenabile (1 premiu din partea fiecărei țări nordice și 1 premiu general pentru toate țările nordice)	<u>Premiile pentru tehnologii sustenabile</u>	Tehnologii sustenabile	Capgemini
Portugalia	Premio Nacional de Sustentabilidade (3 premii)	<u>Premio Nacional de Sustentabilidade</u>	În domeniul mediului: Conservarea capitalului natural, Decarbonizare, Economie circulară	Negocios, Deloitte și Guvernul
România	Premiul Consiliului Român pentru Clădiri Verzi (4 premii)	<u>Premiul Consiliului Român pentru Clădiri Verzi</u>	Proiectul verde al anului – întreprinderi mici Compania sustenabilă a anului Inovația anului în materie de produse verzi Furnizorul de servicii verzi al anului	Consiliul Român pentru Clădiri Verzi

Slovacia	Via Bona Slovakia (2 premii)	<u>Via Bona Slovakia</u>	Întreprindere mică/mijlocie responsabilă Întreprindere verde	Fundația Pontis
Spania	Premio Europeos de Medio Ambiente a la Empresa (5 premii)	<u>Premios Europeos de Medio Ambiente a la Empresa</u>	Management Produse și servicii Proces Cooperare internațională în domeniul afacerilor Întreprindere și biodiversitate	Fundacion Biodiversidad

Anexa I – Lista potențialelor practici agricole pe care le-ar putea sprijini eco-schemele

Lista potențialelor PRACTICI AGRICOLE pe care le-ar putea sprijini ECO-SCHEMELE

ianuarie 2021
#EUGreenDeal

Politica agricolă comună are un rol esențial în gestionarea tranziției către un sistem alimentar sustenabil și în consolidarea eforturilor depuse de fermierii europeni pentru a contribui la obiectivele UE în materie de climă și pentru a proteja mediul înconjurător. Eco-schemele reprezintă un nou instrument în cadrul PAC, cu scopul de a sprijini această tranziție. Statele membre vor institui eco-scheme prin planurile lor strategice PAC, apoi Comisia le va evalua și le va aproba ca instrumente esențiale de îndeplinire a obiectivelor Pactului verde prin intermediul PAC.

Prezentul document contribuie la dezbatere, sporește transparența procesului și oferă fermierilor, administrațiilor, oamenilor de știință, părților interesate și publicului un bun prilej de a discuta despre eco-scheme. Această listă a fost stabilită în urma unei discuții aprofundate cu experții.

Practicile agricole care ar putea fi sprijinite prin **eco-scheme** trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să acopere **activități legate de climă, de mediu, de bunăstarea animalelor și de rezistența la antimicrobiene;**
- să fie definite pe baza **nevoilor și a priorităților identificate la nivel național/regional;**
- să aibă un nivel de ambiție care să **depășească cerințele și obligațiile stabilite în cadrul scenariului de referință (inclusiv condiționalitatea);**
- să contribuie la **atingerea obiectivelor Pactului verde european.**

OBIECTIVELE PACTULUI VERDE EUROPEAN

- Reducerea cu 50 % a utilizării **pesticidelor chimice** în general și a riscurilor asociate acestora, precum și reducerea cu 50 % a utilizării **pesticidelor** mai periculoase, până în 2030
- Orientarea a cel puțin 25 % din terenurile agricole ale UE către **agricultura ecologică**, precum și o creștere semnificativă a **acvaculturii ecologice**, până în 2030
- Reducerea cu 50 %, până în 2030, a vânzărilor de **antimicrobiene** utilizate pentru animalele de fermă și în acvacultură
- Reducerea cu cel puțin 50 % a **pierderilor de nutrienți**, fără a deteriora fertilitatea solului; astfel se va reduce utilizarea **îngrășămintelor** cu cel puțin 20 % până în 2030
- Readucerea a cel puțin 10 % din suprafața agricolă în **zone cu elemente de peisaj de mare diversitate** până în 2030.

Planurile strategice PAC vor implementa condiționalitatea consolidată, eco-scheme, servicii de consiliere agricolă, precum și măsuri și investiții climatice și de agromediu pentru a urmări obiectivele Pactului verde, în special pe cele care decurg din Strategia „De la fermă la consumator” și din Strategia privind biodiversitatea pentru 2030, și pentru a îndeplini obiectivele specifice ale PAC în materie de climă și de mediu.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PAC

(SCHIMBĂRI CLIMATICE, GRIJĂ FAȚĂ DE MEDIU, PEISAJE)

- **OS 4:** Contribuția la energia durabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea
- **OS 5:** Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum apa, solul și aerul
- **OS 6:** Contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor
- **OS 9:** Ameliorarea bunăstării animalelor și abordarea rezistenței la antimicrobiene

DOMENII DE ACȚIUNE LEGATE DE MEDIU, DE CLIMĂ ȘI DE BUNĂSTAREA ANIMALELOR ÎN CADRUL PLANURILOR STRATEGICE PAC

- a. Atenuarea schimbărilor climatice**, inclusiv reducerea emisiilor de GES generate de practicile agricole, precum și menținerea stocurilor de carbon existente și îmbunătățirea sechestrării carbonului
- b. Adaptarea la schimbările climatice**, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a rezilienței sistemelor de producție alimentară, precum și a diversității animalelor și a plantelor pentru o rezistență mai mare la boli și la schimbările climatice
- c. Protejarea sau îmbunătățirea calității apei** și reducerea presiunii asupra resurselor de apă
- d. Prevenirea degradării solului**, refacerea solului, îmbunătățirea fertilității solului și a gestionării nutrienților
- e. Protejarea biodiversității**, conservarea sau refacerea habitatelor sau a speciilor, inclusiv menținerea și crearea elementelor de peisaj sau a zonelor neproductive;
- f. Acțiuni pentru o utilizare sustenabilă și redusă a pesticidelor**, în special a pesticidelor care prezintă un risc pentru sănătatea umană sau pentru mediu
- g. Acțiuni de îmbunătățire a bunăstării animalelor** sau de abordare a rezistenței la antimicrobiene

EXEMPLE DE PRACTICI AGRICOLE

1. PRACTICI INSTITUITE PRIN INSTRUMENTELE DE POLITICĂ ALE UE

- **Practici agricole ecologice**, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) 2018/848 (b, c, d, f, g)
 - *Conversia la agricultura ecologică* (b, c, d, f, g)
 - *Menținerea agriculturii ecologice* (b, c, d, f, g)
- **Practici de combatere integrată a dăunătorilor**, astfel cum sunt definite în Directiva privind utilizarea sustenabilă (b, c, d, e, f) și care cuprind:
 - *zone tampon în care se aplică practici de gestionare și nu se folosesc pesticide* (c, e, f)
 - *controlul mecanic al buruienilor* (c, e, f)
 - *utilizarea pe scară mai largă a soiurilor și speciilor de culturi reziliente și rezistente la dăunători* (b)
 - *terenuri lăsate în pârloagă, cu o compoziție de specii diferite pentru biodiversitate* (c, e, f)

2. ALTE PRACTICI:

- **Agroecologie**, de exemplu
 - *Rotația culturilor cu leguminoase* (a, b, d, f)
 - *Culturi mixte - culturi multiple* (b, d, e, f)
 - *Culturi de acoperire între rândurile de pomi de pe plantații permanente - livezi, plantații viticole, măslini - practică agricolă care depășește obligațiile în materie de condiționalitate* (a, c, d, e, f)
 - *Acoperirea solului pe timp de iarnă și culturi de captare - practică agricolă care depășește obligațiile în materie de condiționalitate* (a, b, c, d)
 - *Sisteme de creștere a animalelor cu exploatarea neintensivă a pășunilor* (a, c, d, g)
 - *Utilizarea de culturi/soiuri de plante mai rezistente la schimbările climatice* (b, c, e, f)
 - *Specii mixte/diverse pajiști permanente pentru biodiversitate (polenizare, păsări, plante furajere pentru vânat)* (c, d, e, f)
 - *Îmbunătățirea cultivării orezului pentru a reduce emisiile de metan (de exemplu alternarea tehnicii umede cu cea uscată)* (a)
 - *Practici și standarde stabilite în cadrul normelor privind agricultura ecologică* (b, c, d, f)
- **Planuri de creștere și bunăstare a animalelor**, de exemplu
 - *Planuri de hrănire: adecvarea hranei pentru animale și a apei și accesul la acestea, analize ale calității hranei pentru animale și a apei (de exemplu micotoxine), strategii optimizate în materie de furaje* (g)
 - *Adăposturi adecvate: spații mai mari per animal, pardoseală îmbunătățită (de exemplu așternut din paie furnizat zilnic), fătare liberă, asigurarea unui mediu îmbogățit (de exemplu posibilități de scormonit pentru porci, stîngii pentru păsări, materiale de construcție pentru cuiburi etc.), umbrire/aspersoare/ventilație pentru combaterea stresului termic* (b, g)
 - *Practici și standarde stabilite în cadrul normelor privind agricultura ecologică* (g)
 - *Practici care sporesc robustețea, fertilitatea, longevitatea și adaptabilitatea animalelor, de exemplu durata de viață a vacilor de lapte; creșterea animalelor cu emisii mai scăzute, promovarea diversității genetice și a rezilienței* (a, b, g)

- Planuri de prevenire și control în domeniul sănătății animalelor: plan general de reducere a riscului de infecții care necesită antimicrobiene și care acoperă toate practicile de creștere relevante, de exemplu lăsarea unui spațiu între două baterii de creștere, vaccinarea și tratamentele, biosecuritatea sporită, utilizarea aditivilor furajeri etc. (g)
- Asigurarea accesului la pășuni și prelungirea perioadei de pășunat pentru animalele erbivore (a, b, g)
- Asigurarea și gestionarea accesului regulat la suprafețe în aer liber (g)
- **Agrosilvicultură**, de exemplu
 - Stabilirea și menținerea elementelor de peisaj - practică agricolă care depășește obligațiile în materie de condiționalitate (a, c, d, e)
 - Plan de gestionare și întreținere a elementelor de peisaj (e, f)
 - Crearea și menținerea unor sisteme silvopastorale cu biodiversitate ridicată
- **Agricultură de mare valoare naturală**, de exemplu
 - Terenuri lăsate în pârloagă cu o compoziție de specii diferite pentru biodiversitate (polenizare, păsări, plante furajere pentru vânat etc.) (c, e, f)
 - Pășorit în spații deschise și între culturi permanente, transhumanță și pășunat comun (b, d, e, f, g)
 - Crearea și îmbunătățirea habitatelor seminaturale (a, b, c, d, e, f, g)
 - Reducerea utilizării îngrășămintelor, gestionarea cu intensitate redusă a culturilor arabile (a, b, c, d, e, f, g)
- **Agricultura carbonului**, de exemplu
 - Agricultură de conservare (a, d)
 - Reumidificarea zonelor umede/turbăriilor, paludicultură (a, c, d, e)
 - Nivel minim al pânzei freatice în timpul iernii (a, c, d)
 - Gestionarea adecvată a reziduurilor, și anume îngroparea reziduurilor agricole, înșămânțarea pe reziduuri (a, c, d)
 - Crearea și menținerea de pajiști permanente (a, c, d, e, f)
 - Utilizarea extensivă a pășunilor permanente (a, c, d)
- **Agricultură de precizie**, de exemplu
 - Plan de gestionare a nutrienților, utilizarea de abordări inovatoare pentru a reduce la minimum eliberarea de nutrienți, pH optim pentru absorbția nutrienților, agricultură circulară (a, c, d, f)
 - Agricultură de precizie pentru reducerea factorilor de producție (îngrășămintele, apă, produse de protecție a plantelor) (e, f)
 - Îmbunătățirea eficienței irigațiilor (b)
- **Îmbunătățirea gestionării nutrienților**, de exemplu
 - Punerea în aplicare a unor măsuri legate de nitrați care depășesc obligațiile în materie de condiționalitate (c, d, e)
 - Măsuri de reducere și prevenire a poluării apei, aerului și solului din cauza excesului de nutrienți, de exemplu prelevarea de probe din sol, dacă aceasta nu este deja obligatorie, crearea de capcane pentru nutrienți (c, d, e)
- **Protejarea resurselor de apă**, de exemplu
 - Gestionarea cererii de apă pentru culturi (trecerea la culturi mai puțin consumatoare de apă, schimbarea datelor de plantare, optimizarea orarelor de irigare) (b)

- **Alte practici benefice pentru sol**, de exemplu
 - *Perdele de prevenire a eroziunii și perdele de protecție împotriva vântului (b, d, e)*
 - *Crearea sau întreținerea de terase și culturi în fâșii (b, d, e)*
- **Alte practici legate de emisiile de gaze cu efect de seră**
 - *Aditivi furajeri pentru reducerea emisiilor generate de fermentația enterică (a)*
 - *Îmbunătățirea gestionării și depozitării gunoierului de grajd (a)*